

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. LP331/2023

din 09.11.2023

**pentru modificarea Legii nr. 10/2016
privind promovarea utilizării energiei
din surse regenerabile**

Publicat : 08.12.2023 în MONITORUL OFICIAL Nr. 468-471 art. 816 Data intrării în vigoare

MODIFICAT

[*LP37 din 29.02.24, MO108-110/22.03.24 art.169; în vigoare 22.03.24*](#)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. - Legea nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.69-77, art.117), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Clauza de armonizare va avea următorul cuprins:

„Prezenta lege transpune parțial Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328 din 21 decembrie 2018, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC.”

2. Articolul 1 va avea următorul cuprins:

„Articolul 1. Scopul și obiectivele legii

Prezenta lege are drept scop instituirea cadrului juridic pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și pentru stabilirea obiectivelor naționale privind ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, în consumul final brut de energie pentru încălzire și răcire, precum și ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în sectorul transporturi. Legea stabilește normele referitoare la schemele de sprijin, la garanțiile de origine, la procedurile administrative aplicabile, la acoperirea consumului propriu de energie electrică cu energie produsă din surse regenerabile, la cooperarea regională, la accesul producătorilor de energie din surse regenerabile la rețele, precum și alte norme necesare în vederea promovării și atingerii unui consum mai mare al energiei din surse regenerabile în economia națională.”

3. Articolul 3:

se completează la început cu o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*agregator* - participant la piața energiei electrice care oferă servicii de comercializare, achiziționare sau licitare pe orice piață a energiei electrice, în sensul Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, a sarcinilor combinate ale mai multor consumatori finali sau a energiei electrice produse de mai multe surse;”

noțiunea „biocarburant” va avea următorul cuprins:

„*biocarburant* - combustibil lichid pentru transporturi produs din biomasă;”

după noțiunea „biocarburant” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*biocarburant avansat* - biocarburant produs din materiile prime specificate în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile;”

noțiunea „biomasă” va avea următorul cuprins:

„*biomasă* - fracțiunea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor de origine biologică din agricultură, inclusiv substanțe vegetale și animale, din silvicultură și din industriile conexe, inclusiv pescuitul și acvacultura, precum și fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor, inclusiv deșeuri industriale și municipale de origine biologică;”

după noțiunea „biomasă” se introduc patru noțiuni noi cu următorul cuprins:

„*căldură și frig reziduale* - căldură sau frig generate, în mod inevitabil, ca produse secundare în instalații industriale sau de producere a energiei electrice ori în sectorul servicii, în urma unor procese termodinamice, și care, în lipsa accesului la un sistem de încălzire sau de răcire centralizată, s-ar disipa în aer sau în apă fără a fi utilizate, atunci când un proces de cogenerare a fost utilizat, urmează să fie utilizat sau atunci când cogenerarea nu este justificată din punct de vedere economic;

combustibili din biomasă - combustibili gazoși și solizi (în continuare - *biocombustibili solizi*) produși din biomasă;

comisie de licitație - comisie constituită în conformitate cu prezenta lege și cu Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, având drept scop pregătirea documentației de licitație, organizarea și desfășurarea licitațiilor, evaluarea ofertelor și selectarea câștigătorilor pentru acordarea statutului de producător eligibil mare în conformitate cu art. 35;

comunitate de energie din surse regenerabile - entitate:

a) care, în conformitate cu legislația națională, are la bază o participare deschisă și voluntară, este autonomă și este controlată efectiv de acționari sau membri;

b) ai cărei acționari sau membri sunt persoane fizice, întreprinderi mici, mijlocii ori autorități ale administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea, sau de nivel special;

c) al cărei obiectiv principal este să ofere avantaje comunitare economice, sociale sau

de mediu acționarilor ori membrilor săi sau zonelor locale în care își desfășoară activitatea, mai degrabă decât obținerea de profituri financiare;”

noțiunea „certificat de conformitate” se exclude;

după noțiunea „consum final brut de energie” se introduc două noțiuni noi cu următorul cuprins:

„contract pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile direct de la producător - contract în baza căruia o persoană fizică sau juridică achiziționează energie electrică din surse regenerabile direct de la un producător de energie electrică care deține licență pentru furnizarea energiei electrice în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică;

contract reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile - contract reglementat, standardizat, prin care furnizorul central de energie electrică achiziționează energia electrică produsă de producătorii eligibili, în condițiile stabilite de prezenta lege. Contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile sunt diferite pentru producătorii eligibili mici și pentru producătorii eligibili mari;”

noțiunea „contract pentru diferențe” va avea următorul cuprins:

„contract pentru diferențe - contract semnat între producătorul eligibil mare și furnizorul central de energie electrică, prin care producătorului eligibil mare care comercializează pe piața angro energia electrică produsă și se asigură diferențele pozitive sau negative, printr-o primă variabilă, dintre prețul de piață și prețul fix sau prețul de exercitare stabilit în cadrul procedurilor de licitații, în conformitate cu prezenta lege;”

la noțiunea „cotă maximă de capacitate”, cuvintele „stabilită pentru” se substituie cu textul „exprimată în MW și stabilită pentru o perioadă îndelungată de timp pentru”;

după noțiunea „cotă maximă de capacitate” se introduc două noțiuni noi cu următorul cuprins:

„culturi alimentare și furajere - culturi de plante bogate în amidon, de plante zaharoase sau de plante oleaginoase, produse pe terenuri agricole drept cultură principală, cu excepția reziduurilor, a deșeurilor sau a materialelor lignocelulozice și a culturilor intermediare, precum culturile intercalate și culturile de protecție, cu condiția ca utilizarea unor astfel de culturi intermediare să nu genereze o creștere a cererii de terenuri suplimentare;

deșeu - astfel cum este definit la art.2 din Legea nr.209/2016 privind deșeurile, excluzând substanțele care au fost modificate sau contaminate intenționat pentru a corespunde acestei definiții;”

după noțiunea „energie geotermală” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„furnizor central de energie electrică - entitate care este responsabilă de achiziționarea volumelor de energie electrică de la toți producătorii eligibili, conform Regulilor pieței energiei electrice, în temeiul contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile, pentru perioada de până la înființarea pieței organizate de energie electrică conform art. 38¹ alin. (1), precum și de achiziționarea volumelor de energie electrică de la producătorii eligibili mici, cărora li s-a acordat statutul respectiv în cadrul procedurii de confirmare a statutului, și care acționează în calitate de contraparte la contractele pentru diferențe semnate cu producătorii eligibili mari desemnați câștigători ai licitațiilor, după crearea piețelor organizate;”

noțiunea „garanție de bună execuție a contractului” va avea următorul cuprins:

„garanție de bună execuție a contractului - mijloace financiare puse de către un potențial producător la dispoziția Guvernului, în cazul oferirii statutului de producător eligibil mare în cadrul licitației, sau la dispoziția Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în cazul confirmării statutului de producător eligibil mic, pentru asigurarea realizării obligațiilor contractuale privind construcția și punerea în funcțiune a centralei de producere a energiei electrice din surse regenerabile;”

noțiunile „garanție pentru ofertă”, „garanție pentru participare” și „încălzire centralizată sau răcire centralizată” vor avea următorul cuprins:

„garanție pentru ofertă - mijloace financiare puse de către un potențial producător la dispoziția Guvernului pentru a exclude comportamentul necorespunzător al acestuia pe întreaga perioadă de valabilitate a ofertei;

garanție pentru participare - mijloace financiare puse de către un potențial producător la dispoziția Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică pentru a exclude comportamentul necorespunzător al acestuia în cadrul și în legătură cu procedura de confirmare a statutului de producător eligibil mic;

încălzire sau răcire centralizată - distribuție a energiei termice sub formă de abur, apă caldă sau lichide răcite, în cadrul unui sistem de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, sau surse descentralizate de producere, printr-o rețea, către mai multe clădiri sau amplasamente, în scopul utilizării pentru încălzirea sau răcirea spațiilor sau în procese de încălzire sau de răcire;”

după noțiunea „limită de capacitate” se introduc cinci noțiuni noi cu următorul cuprins:

„piață pe parcursul zilei lichidă - piață pe parcursul zilei stabilă și funcțională, al cărei statut este constatat în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și care întrunește următoarele criterii:

a) există o platformă de tranzacționare operațională, bazată pe licitații sau pe un mecanism de tranzacționare prin corelare continuă, și unde piața pe parcursul zilei este funcțională de cel puțin 12 luni;

b) este posibilă modificarea ofertelor până la o oră înainte de livrare (h-1);

c) produsele disponibile pentru a fi comercializate sunt în concordanță cu intervalul de decontare a dezechilibrului din zona respectivă de licitație;

preț de exercitare - preț determinat în cadrul unei proceduri de licitație în scopul acordării de sprijin pentru energia din surse regenerabile și care, într-un contract pentru diferențe, permite decontarea financiară prin raportare la diferența dintre acest preț și prețul pieței angro a energiei electrice;

prețul pieței angro a energiei electrice (în continuare - *preț de piață*) - prețul stabilit pe piața pentru ziua următoare, în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice, și care este utilizat drept referință pentru stabilirea valorii primei variabile;

primă variabilă - sprijin financiar acordat sub forma unei compensații pozitive sau negative, pentru fiecare kWh, calculată ca diferența dintre prețul fix/de exercitare, stabilit în cadrul licitației, și prețul pieței angro a energiei electrice;

procedură de licitație - proces de licitare transparent, nediscriminatoriu, care prevede participarea unui număr suficient de companii, în conformitate cu Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare și/sau cu documentația de licitație, și în care sprijinul financiar este acordat pe baza criteriului celui mai mic preț, în cadrul unui proces competitiv;”

după noțiunea „producător de biocarburant” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*producător de biocombustibil* - persoană juridică care produce și comercializează biocarburanți, biolichide și/sau combustibili din biomasă;”

noțiunea „producător eligibil” va avea următorul cuprins:

„*producător eligibil* - producător de energie electrică din surse regenerabile care are dreptul de a beneficia de o schemă de sprijin în conformitate cu prezenta lege;”

după noțiunea „producător eligibil” se introduc cinci noțiuni noi cu următorul cuprins:

„*producător eligibil mare* - producător eligibil care operează o centrală/mai multe centrale electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu o capacitate cumulativă mai mare decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu art. 10 lit. e);

producător eligibil mic - producător eligibil care operează o centrală/mai multe centrale electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu o capacitate cumulativă mai mică decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu art.10 lit. e), inclusiv unități de producere a energiei electrice în regim de cogenerare pe bază de biomasă, singaz sau biogaz, indiferent de capacitate, dacă Guvernul stabilește astfel;

produse petroliere - produse petroliere principale și produse petroliere principale de tip standard, astfel cum sunt definite în Legea nr. 461/2001 privind piața produselor

petroliere;

prosumator de energie electrică din surse regenerabile - consumator final care produce energie electrică din surse regenerabile pentru propriul consum și care poate stoca sau comercializa energia electrică din surse regenerabile produsă, cu condiția că, în cazul unui prosumator noncasnic de energie electrică din surse regenerabile, aceste activități nu constituie activitatea sa comercială sau profesională de bază;

prosumatori de energie electrică din surse regenerabile care acționează în mod colectiv - grup de cel puțin doi prosumatori de energie electrică din surse regenerabile, care se află în aceeași clădire sau în același bloc locativ, astfel cum sunt specificate la art. 3 alin. (1) din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor;"

după noțiunea „schemă de sprijin” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„tranzacție inter pares - tranzacție cu energie din surse regenerabile, între participanții la piață, pe baza unui contract cu condiții prestabilite care reglementează executarea și decontarea automată a tranzacției fie direct, între participanții la piață, fie indirect, prin intermediul unui participant la piață terț autorizat, cum ar fi un intermediar/agregator. Dreptul de a încheia tranzacții *inter pares* nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor părților implicate în calitate de consumatori finali, producători, furnizori sau intermediari/agregatori;"

la noțiunile „valoare efectivă” și „valoare tipică”, după cuvintele „de producție a biocarburanților” se introduce textul „, a biolichidelor sau a combustibililor din biomasă”.

4. Articolul 5 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Politica de stat în domeniul energiei din surse regenerabile este elaborată astfel încât nivelul și condițiile aferente sprijinului financiar acordat proiectelor de producere a energiei electrice din surse regenerabile prin intermediul schemelor de sprijin sunt revizuite într-un mod care să nu afecteze negativ drepturile conferite în temeiul legii și care să nu afecteze viabilitatea economică a proiectelor care beneficiază deja de sprijin în conformitate cu prezenta lege, cu excepția modificărilor cauzate de implementarea contractelor pentru diferențe, în conformitate cu prezenta lege, precum și de transpunerea și implementarea legislației Uniunii Europene adoptate în contextul angajamentelor asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice.”

5. Articolul 6:

la alineatul (1), literele b) și c) vor avea următorul cuprins:

„b) realizarea unei ponderi minime a consumului de energie din surse regenerabile în consumul final brut de energie, calculată în conformitate cu prevederile prezentei legi și stabilită în Planul național integrat privind energia și clima;

c) realizarea unei ponderi minime a consumului de energie din surse regenerabile în consumul final de energie în sectorul transporturi, calculată în conformitate cu prevederile prezentei legi și stabilită în Planul național integrat privind energia și clima;"

la alineatul (2), cuvintele „planul național de acțiuni în domeniul energiei din surse regenerabile” se substituie cu cuvintele „Planul național integrat privind energia și clima”.

6. Articolul 7:

la alineatul (1) partea introductivă, textul „se calculează ca suma următoarelor:” se substituie cu textul „se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile și cu prezentul articol și se determină ca suma următoarelor componente:”;

la alineatul (2), după textul „în consumul final brut de energie,” se introduce textul „determinat în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile și cu prezentul articol,”;

la alineatul (3), după cuvintele „criteriilor de durabilitate” se introduc cuvintele „și criteriilor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) La calcularea de către instituția publică de suport a consumului final brut de energie electrică din surse regenerabile, în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, se iau în considerare următoarele:

a) se estimează energia electrică din surse regenerabile generată de centralele electrice deținute de utilizatorii mecanismului de contorizare netă, de toate categoriile de prosumatori, de comunitățile de energie din surse regenerabile, inclusiv consumul propriu asigurat din surse regenerabile, prin utilizarea datelor cu privire la generare disponibile pentru centralele electrice dotate cu echipamente de măsurare, a informațiilor oferite direct de utilizatorii mecanismului de contorizare netă, precum și cu aplicarea tehnicilor de estimare cu maximă precizie a cantității de energie electrică generată și evitarea dublei contabilizări;

b) nu se ia în calcul energia electrică produsă de hidrocentralele cu acumulare din apa pompată anterior în sens ascendent;

c) în cazul centralelor electrice hibride, care utilizează surse regenerabile și surse convenționale de energie, se ia în considerare numai acea parte din energia electrică care este produsă din surse regenerabile. În scopul acestor calcule, contribuția fiecărei surse de energie se calculează în baza conținutului său de energie;

d) energia electrică generată de centralele hidroelectrice și instalațiile eoliene se ia în considerare în conformitate cu regulile de normalizare, stabilite în regulamentul menționat în prezentul alineat.”

alineatul (6) se completează cu următorul enunț: „Cantitatea de energie utilizată pentru încălzire și răcire și care ar urma să fie considerată energie din surse regenerabile potrivit alin. (1) se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, care va lua în calcul utilizarea energiei în toate sectoarele de consum final.”

alineatele (8), (9) și (11) vor avea următorul cuprins:

„(8) Conținutul energetic al combustibililor utilizați în transporturi se stabilește în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile.

(9) Consumul final de energie din surse regenerabile în sectorul transporturi se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile și cu prevederile art. 8.”

„(11) La calcularea consumului final brut de energie, cantitatea de energie consumată în sectorul aviației, ca proporție din consumul final brut de energie, se consideră a fi nu mai mare de 6,18%.”

alineatul (12) se abrogă;

articolul se completează cu alineatul (13) cu următorul cuprins:

„(13) Instituția publică care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile (denumită și *instituție publică de suport*) calculează ponderea energiei din surse regenerabile pentru anul precedent de gestiune, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale Regulamentului privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, și prezintă rezultatele calculelor în raportul său anual de activitate, elaborat în conformitate cu prevederile art.(11) alin.(7) din Legea nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică, sau organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, la cererea acestuia.”

7. La articolul 8:

alineatul (1) se completează cu următorul enunț: „Pentru calcularea consumului final de energie în sectorul transporturi se utilizează valorile privind conținutul energetic al carburanților utilizați în transporturi, prevăzute în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile.”

alineatele (2)-(5) se abrogă;

alineatele (6) și (7) vor avea următorul cuprins:

„(6) În vederea realizării prevederilor prezentului articol se introduc următoarele obligații de raportare semestrială, în termen de 30 de zile după finalizarea perioadei de gestiune, în formă electronică, către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și instituția publică de suport:

a) pentru importatorii de produse petroliere - obligația de a prezenta informațiile cu privire la cantitățile de biocarburanți și de produse petroliere procurate de la producătorii locali sau, după caz, importate în vederea producerii amestecului în conformitate cu prevederile prezentei legi și/sau cu privire la cantitățile de produse petroliere importate care deja conțin cota prestabilită de biocarburanți. Informațiile prezentate vor include detalii privind cantitățile și cota biocarburanților în amestec, pe categorii, astfel cum sunt

stabilite la art. 26⁷ alin. (1), precum și alte informații prevăzute în Regulamentul privind criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă;

b) pentru producătorii de biocarburanți - obligația de a prezenta informațiile cu privire la cantitățile de biocarburanți comercializate pe piața locală și exportate, pe categorii, astfel cum sunt stabilite la art. 26⁷ alin. (1), precum și alte informații prevăzute în Regulamentul privind criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă.

(7) Pentru nerespectarea obligațiilor stabilite la alin.(6) din prezentul articol, importatorii de produse petroliere principale și producătorii de biocarburanți sunt pasibili de a fi sancționați de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu sancțiuni financiară în valoare de maximum 1% din venitul anual obținut din comercializarea produselor petroliere principale și, respectiv, din comercializarea biocarburanților, conform procedurii stabilite la art. 20 din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică.”

8. Articolul 9 va avea următorul cuprins:

„Articolul 9. Planul național integrat privind energia

și clima

(1) Planul național integrat privind energia și clima se elaborează de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei în conformitate cu cerințele stabilite în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și în Regulamentul privind mecanismul de guvernare energetică și a acțiunilor climatice și se aprobă de Guvern.

(2) Planul național integrat privind energia și clima stabilește și descrie obiectivele naționale în domeniul energiei din surse regenerabile, traiectoriile orientative pentru fiecare dintre componentele stabilite la art. 7 alin. (1), precum și măsurile de politică în domeniul promovării consumului de energie din surse regenerabile de către toate sectoarele economiei naționale, care urmează a fi implementate în perioada de referință în vederea atingerii obiectivelor naționale stabilite.”

9. La articolul 10:

literele c) și d) vor avea următorul cuprins:

„c) aprobă Planul național integrat privind energia și clima și îl prezintă Secretariatului Comunității Energetice;

d) aprobă mecanisme, scheme de sprijin și stimulente pentru atingerea obiectivelor politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile, după aprobarea acestora de către autoritatea competentă în domeniul concurenței și ajutorului de stat;”

articolul se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) aprobă, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și a organului central de specialitate al administrației publice pentru resurse naturale și mediu, cu respectarea prevederilor art. 26², scheme voluntare de certificare prin care se stabilesc standarde pentru producția de biocarburanți, de biolichide și de combustibili din biomasă și prin care se confirmă că respectivele standarde și criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră sunt îndeplinite de către producătorii de biocombustibili;”

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) stabilește, aprobă și actualizează limita/limitele de capacitate, în conformitate cu Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și cu angajamentele asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice, și cotele maxime de capacitate, inclusiv pe categorii de capacitate, care urmează a fi oferite pentru implementarea schemelor de sprijin stabilite în conformitate cu prezenta lege în vederea atingerii obiectivelor naționale prevăzute în Planul național integrat privind energia și clima, de asemenea poate stabili obligații de instalare, de către investitor, a sistemelor de stocare a energiei pentru o producție integrată variabilă de energie din surse regenerabile. Guvernul poate stabili ca limita/limitele de capacitate de la care este obligatorie participarea la licitații în vederea obținerii statutului de producător eligibil mare, conform art. 35, și limita/limitele de capacitate de la care intervine obligația producătorilor eligibili de a comercializa energia electrică pe piețele organizate, conform art. 38¹, să fie diferite;”

articolul se completează cu literele e¹) și e²) cu următorul cuprins:

„e¹) stabilește, aprobă și actualizează cotele de capacitate, pe categorii de consumatori finali, pentru care pot fi stabilite și plafoane de capacitate individuală pentru fiecare centrală electrică, ce urmează a fi oferite pentru implementarea mecanismului de facturare netă. Aprobarea cotelor de capacitate se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și este coordonată cu operatorii de sistem;

e²) stabilește, aprobă și actualizează cotele maxime de capacitate, în conformitate cu Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, ce urmează a fi oferite pentru implementarea prevederilor art. 38³ din prezenta lege, de asemenea poate stabili obligații de instalare, de către investitorii care cad sub incidența art. 38³ din prezenta lege, a sistemelor de stocare a energiei pentru o producție integrată variabilă de energie din surse regenerabile;”

la litera f), textul „prevăzută în anexa nr. 1” se substituie cu cuvintele „stabilită în Planul național integrat privind energia și clima”;

la litera g), cuvintele „producător eligibil” se substituie cu cuvintele „producător eligibil mare”;

litera k) va avea următorul cuprins:

„k) aprobă Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, aplicabil în cazul persoanelor care dețin sau urmează să dețină o

centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată mai mare decât limita de capacitate stabilită conform lit. e), precum și Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, aplicabil în cazul persoanelor care urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată mai mare decât limita de capacitate stabilită conform lit. e);”

articolul se completează cu literele k¹)-k⁴) cu următorul cuprins:

„k¹) elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, și aprobă Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile;

k²) elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și cu asistența organului central de specialitate al administrației publice pentru resurse naturale și mediu, și aprobă Regulamentul privind criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă (în continuare - *Regulamentul privind criteriile de durabilitate*);

k³) elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, și aprobă un regulament cu privire la transferul statistic al cantităților de energie din surse regenerabile cu o altă parte contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice;

k⁴) elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, și aprobă un regulament cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe;”.

10. Articolul 11:

alineatul (1):

la litera a), cuvintele „planul național de acțiuni în domeniul energiei din surse regenerabile” se substituie cu cuvintele „Planul național integrat privind energia și clima”;

la litera b), cuvintele „respectând condițiile privind acordarea ajutorului de stat prevăzute de Legea cu privire la ajutorul de stat” se substituie cu textul „în conformitate cu Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat”;

litera c¹) se completează cu cuvintele „și a mecanismului de facturare netă”;

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) monitorizează îndeplinirea măsurilor adoptate pentru atingerea obiectivelor în domeniul energiei din surse regenerabile și întocmește, cu asistența instituției publice de suport, un raport în acest sens, pe care îl prezintă Guvernului până la data de 30 iunie;”

la alineatul (2), după textul „cu Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică,” se introduce textul „cu Secretariatul Comunității Energetice,”.

11. La articolul 12:

denumirea articolului, partea introductivă și litera a) vor avea următorul cuprins:

„Articolul 12. Atribuțiile organului central de specialitate

al administrației publice pentru resurse

naturale și mediu

Organul central de specialitate al administrației publice pentru resurse naturale și mediu:

a) asistă organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei la elaborarea Regulamentului privind criteriile de durabilitate, care va conține descrierea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră la producerea biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, precum și modalitatea de implementare a unui sistem de echilibrare a masei conform art. 26² alin. (3);”

la litera a¹), cuvintele „biocarburanților și biolichidelor” se substituie cu textul „biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă”;

articolul se completează cu literele a²) și a³) cu următorul cuprins:

„a²) participă, în cooperare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, la elaborarea, modificarea, actualizarea Planului național integrat privind energia și clima, precum și la raportarea cu privire la implementarea acestuia;

a³) asistă organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei la elaborarea raportului privind evaluarea strategică de mediu pentru Planul național integrat privind energia și clima, în conformitate cu art.7 și 8 din Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu;”

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) monitorizează realizarea obiectivelor în domeniul criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă, aplicarea procedurii de verificare a respectării criteriilor menționate la producerea acestora, precum și aplicarea Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră.”

12. La articolul 13:

denumirea articolului va avea următorul cuprins:

„Articolul 13. Atribuțiile instituției publice de suport

care asigură suportul în implementarea

politicii statului în domeniul eficienței

energetice și al promovării utilizării

energiei din surse regenerabile”;

la alineatul (1):

partea introductivă va avea următorul cuprins:

„Instituția publică de suport:”;

la litera a), după cuvintele „dezvoltării și utilizării” se introduc cuvintele „eficiente a”;

alineatul se completează cu litera a¹):

„a¹) atrage și gestionează resurse financiare în vederea finanțării și promovării proiectelor/programelor în domeniul eficienței energetice și al valorificării energiei din surse regenerabile, cu respectarea prevederilor Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat și ale Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014. În vederea susținerii inițiativelor și eforturilor autorităților administrației publice locale, ale instituțiilor și autorităților publice în atragerea resurselor financiare din partea donatorilor și partenerilor de dezvoltare pentru implementarea proiectelor în domeniile sale de competență, Agenția elaborează și, după caz, implementează programe cu mobilizare rapidă și facilă a contribuțiilor financiare solicitate, în limitele bugetului disponibil;”

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) promovează instalarea echipamentelor și sistemelor pentru utilizarea energiei electrice, a încălzirii și răcirii din surse regenerabile de energie la planificarea, proiectarea, construirea și renovarea zonelor industriale, comerciale sau rezidențiale, cu prevederea măsurilor de prevenire și reducere a impactului asupra sănătății populației;”

la litera f), după cuvintele „zonelor industriale” se introduce textul „ , comerciale”;

la alineatul (2), sintagma „Agenția pentru Eficiență Energetică” se substituie cu sintagma „instituția publică de suport”, iar după textul „de evaluare a conformității,” se introduc cuvintele „cu Secretariatul Comunității Energetice și”.

13. Articolul 14:

alineatul (1):

la litera a), după cuvântul „energiei” se introduc cuvintele „din surse”;

la litera b), cuvintele „și pentru producerea biocarburantului care urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale” se exclud;

litera b¹) va avea următorul cuprins:

„b¹) confirmă, potrivit Regulamentului privind confirmarea statutului de producător eligibil mic, aprobat de aceasta, statutul de producător eligibil mic pentru persoanele care dețin sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată ce nu depășește limita de capacitate stabilită conform art. 10 lit. e);”

alineatul se completează cu literele b³) și b⁴) cu următorul cuprins:

„b³) instituie, documentează, conform prevederilor actelor normative în domeniul informatizării și resurselor informaționale de stat și în domeniul registrelor, și ține Registrul producătorilor de biocarburanți, cu luarea în considerare a categoriilor stabilite la art. 26⁷ alin. (1);

b⁴) instituie, documentează, conform prevederilor actelor normative în domeniul informatizării și resurselor informaționale de stat și în domeniul registrelor, și ține Registrul instalațiilor industriale locale de producere a amestecului de biocarburanți cu carburanți, cu luarea în considerare a categoriilor stabilite la art. 26⁷ alin. (1);”

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) elaborează și aprobă modelul contractului pentru diferențe, modelul contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile, modelul contractului de furnizare a energiei electrice din surse regenerabile, precum și condițiile de procurare a energiei electrice de la prosumatorul de energie electrică din surse regenerabile, care se includ în anexa la contractul de furnizare a energiei electrice semnat în condițiile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică;”

alineatul se completează cu literele c¹) și c²) cu următorul cuprins:

„c¹) elaborează și aprobă clauzele obligatorii ale contractului pentru tranzacții *inter pares*;

c²) elaborează și aprobă Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea comunităților de energie din surse regenerabile, luând în considerare principiile stabilite la art. 39⁵;”

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) implementează măsurile prevăzute la art. 26⁷ alin. (3) lit. a) și b) prin stabilirea, în conformitate cu Planul național integrat privind energia și clima și cu traiectoria orientativă trasată de acesta, a cantităților și cotelor minime anuale de biocarburanți care urmează a fi achiziționate în mod obligatoriu de către importatorii de produse petroliere principale de la producătorii locali, în funcție de cota-parte deținută de aceștia pe piața produselor petroliere principale, și, după caz, din import pentru a fi utilizate în amestecul produselor petroliere principale, astfel încât să fie realizat obiectivul național privind ponderea energiei din surse regenerabile utilizate în sectorul transporturi;”

alineatul se completează cu literele f¹) și g¹) cu următorul cuprins:

„f¹) delegă un reprezentant pentru participare în calitate de membru în cadrul comisiei de licitație;”

„g¹) stabilește prețuri plafon de comercializare pentru biocarburanții produși de producătorii locali, conform categoriilor stabilite la art. 26⁷ alin. (1), în corespundere cu prețul de comercializare a biocarburanților pe piețele europene, care urmează a fi luate în considerare în contextul obligației importatorilor de produse petroliere principale de procurare a biocarburanților de la producătorii locali;”

litera h) va avea următorul cuprins:

„h) monitorizează respectarea de către importatorii de produse petroliere principale a obligațiilor stabilite prin prezenta lege, inclusiv a obligației de achiziționare a biocarburanților de la producătorii locali și/sau din import și de plasare pe piață a produselor petroliere cu o cotă prestabilită de biocarburanți în conformitate cu lit. e) din prezentul alineat, și aplică sancțiuni în cazurile prevăzute la art. 29 alin. (3) și la art. 8 alin. (7);”

alineatul se completează cu litera i) cu următorul cuprins:

„i) monitorizează respectarea de către producătorii de biocarburanți a obligațiilor stabilite prin prezenta lege și aplică sancțiuni conform art. 8 alin. (7).”

la alineatul (2), după cuvintele „din practica internațională” se introduc cuvintele „și locală”.

14. La articolul 16:

alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

„(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, în cooperare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu Agenția Națională pentru Sănătate Publică, cu instituția publică de suport, cu autoritățile administrației publice locale, adoptă și implementează documente normative în domeniul construcțiilor care promovează eficiența energetică și consumul de energie din surse regenerabile în construcții.

(2) Prin documentele normative în construcții, Guvernul și autoritățile administrației publice locale promovează sistemul eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, utilizarea echipamentelor și a sistemelor de încălzire și răcire pe bază de energie din surse regenerabile, care realizează o reducere semnificativă a consumului de energie, și întreprind măsuri necesare pentru a promova echipamentele și sistemele ce corespund prevederilor art. 24 din prezenta lege și ale art. 24 din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.”

la alineatul (3), cuvintele „clădirile publice noi” se substituie cu cuvintele „clădirile publice viitoare”, iar cuvintele „actele normative în domeniu” - cu textul „Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor”;

alineatul (4) se abrogă.

15. La articolul 17:

alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

„(1) Guvernul și autoritățile administrației publice locale, în activitățile de urbanism și amenajare a teritoriului, promovează sistemul eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire și cogenerarea de înaltă eficiență, în sensul Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, prin implementarea rezultatelor evaluării ample a potențialului național de punere în aplicare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemului eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, elaborată în conformitate cu art. 24 din legea menționată.

(2) La planificarea, proiectarea, construirea și/sau renovarea zonelor industriale, comerciale sau rezidențiale, autoritățile administrației publice locale promovează și, după caz, asigură, în limita atribuțiilor și competențelor deținute, o combinație optimă a tehnologiilor și echipamentelor de eficiență înaltă, de valorificare a energiei din surse regenerabile, a sistemelor eficiente de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, în conformitate cu prevederile și obligațiile stabilite în prezenta lege, în Legea nr. 92/2014 privind energia termică și promovarea cogenerării și în Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor.”

la alineatul (3), cuvintele „planului național de acțiuni în domeniul energiei din surse regenerabile” se substituie cu cuvintele „Planului național integrat privind energia și clima”;

articolul se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi, de nivelul al doilea sau de nivel special, în calitate de emitenți, în coordonare cu instituțiile naționale/locale interesate, eliberează certificatul de urbanism pentru proiectare pentru blocurile locative viitoare, pentru clădirile cu destinație mixtă sau pentru alte tipuri de clădiri viitoare, după cum sunt specificate în Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, în conformitate cu prevederile Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție și cu respectarea prevederilor art. 26⁶ alin. (4) din prezenta lege.”

16. Articolul 18 va avea următorul cuprins:

„Articolul 18. Atribuțiile Inspectoratului de Stat pentru

Supravegherea Produselor Nealimentare

și Protecția Consumatorilor

Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor efectuează supravegherea pieței biocombustibilului solid, sub aspectul asigurării calității produselor plasate pe piață, în conformitate cu prevederile art. 26 și ale Regulamentului cu privire la biocombustibilul solid, aprobat de Guvern.”

17. La articolul 20 alineatul (3), sintagma „Agenția pentru Eficiență Energetică” se

substituie cu sintagma „instituția publică de suport”.

18. Articolul 21:

la alineatul (1), cuvintele „și producerea biocarburantului ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale” se exclud;

alineatele (6) și (7) se abrogă.

19. Articolul 24 va avea următorul cuprins:

„Articolul 24. Cerințe tehnice în domeniul energiei

din surse regenerabile

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică definesc și aprobă, conform competențelor, cerințele tehnice și, după caz, documentele normative și normativ-tehnice pentru echipamentele și sistemele care produc energie din surse regenerabile, conform legislației cu incidență în domeniul energiei electrice, al energiei termice, al gazelor naturale, al performanței energetice a clădirilor, care trebuie respectate pentru ca acestea să beneficieze de schemele de sprijin stabilite de prezenta lege.

(2) La elaborarea cerințelor tehnice se ține cont de standardele naționale și internaționale, inclusiv de etichetele ecologice, etichetele energetice, de alte sisteme de referințe tehnice, după caz, stabilite de organismele de standardizare, precum și de cerințele tehnice aplicate în rețelele interconectate, la nivel european, de energie electrică și de gaze naturale.

(3) Programele de finanțare a proiectelor de valorificare a energiei din surse regenerabile, implementate din mijloace bugetare și/sau din surse externe, inclusiv de instituția publică de suport, conform prevederilor art. 13 alin. (1) lit. a¹), promovează adoptarea tehnologiilor cu o performanță energetică înaltă.”

20. La articolul 25:

denumirea articolului și alineatul (1) vor avea următorul cuprins:

„Articolul 25. Asigurarea calității și durabilității energiei

electrice și termice din surse regenerabile,

ale biogazului și ale biocarburanților

(1) Calitatea energiei electrice din surse regenerabile, a energiei termice din surse regenerabile, a biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale și a biocarburantului ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale se asigură în conformitate cu cerințele tehnice și indicatorii de calitate stabiliți în concordanță cu normele privind racordarea la rețea, privind producția, distribuția și

tehnologia de consum și în conformitate cu criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii de biomasă, precum și în temeiul legilor speciale.”

articolul se completează cu alineatele (3)-(5) cu următorul cuprins:

„(3) Activitatea de producere a biocarburantului ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale sau, la decizia producătorului, urmează a fi exportat pe piețele externe, precum și activitatea de producere a amestecului de biocarburanți cu carburanți se desfășoară după înregistrarea solicitanților în registrele prevăzute la art. 14 alin. (1) lit. b³) și b⁴), ținute în conformitate cu un regulament elaborat și aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(4) Conformitatea biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă plasați pe piață se atestă prin documentele de confirmare emise în cadrul schemei/schemelor voluntare de certificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, stabilite sau recunoscute în conformitate cu prezenta lege și alte acte normative.

(5) Conformitatea și calitatea amestecului de biocarburant cu carburant plasat pe piață, produs local sau importat din statele membre ale Uniunii Europene, se atestă prin documentele care demonstrează conformitatea și calitatea acestora, prevăzute de actele normative naționale și, după caz, de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.”

21. Articolul 26 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 26.** Asigurarea calității biocombustibilului solid

(1) Plasarea pe piață a biocombustibilului solid are loc în strictă corespundere cu cerințele de calitate stabilite în Regulamentul cu privire la biocombustibilul solid.

(2) Plasarea pe piață a biocombustibilului solid se face doar cu condiția deținerii informației privind calitatea produsului, prezentată prin text și/sau marcarea pe ambalajul și/sau etichetele produsului.

(3) La desfășurarea procedurilor de achiziții publice pentru procurarea biocombustibilului solid, autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea ori de nivel special solicită prezentarea de către producătorul/producătorii de biocombustibil solid, în cadrul procedurii de achiziții publice, a etichetei produsului, întocmită în conformitate cu Regulamentul cu privire la biocombustibilul solid.”

22. Legea se completează cu articolele 26¹ și 26² cu următorul cuprins:

„**Articolul 26¹.** Criteriile de durabilitate și de reducere

a emisiilor de gaze cu efect de seră

(1) Criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră se stabilesc în Regulamentul privind criteriile de durabilitate.

(2) Energia din biocarburanți, biolichide și din combustibili din biomasă produși din biomasă agricolă și biomasă forestieră sau din deșeurile și reziduurile provenite de pe terenuri agricole, indiferent dacă biocarburanții, biolichidele și biomasa au fost obținute/produse și, respectiv, cultivate în Republica Moldova sau în afara acesteia, se ia în considerare în scopurile specificate la lit. a)-c) din prezentul alineat numai dacă sunt îndeplinite criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute în regulamentul menționat la alin. (1):

a) contribuirea la atingerea obiectivelor naționale pentru un anumit orizont de timp, după cum sunt stabilite în Planul național integrat privind energia și clima;

b) determinarea și măsurarea respectării obligațiilor referitoare la consumul de energie din surse regenerabile, inclusiv a celor prevăzute de prezenta lege;

c) stabilirea eligibilității producătorului de biocombustibili care poate să beneficieze de sprijin financiar pentru producerea de biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă.

(3) La elaborarea Regulamentului privind criteriile de durabilitate, Guvernul stabilește condiții adiționale în vederea contabilizării și luării în considerare, în scopurile menționate la alin. (2), a energiei din biocarburanți, biolichide și din combustibili din biomasă:

a) pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă produși din biomasă agricolă - condiții în raport cu materiile prime ce provin de pe terenuri bogate în biodiversitate, terenuri cu stocuri mari de carbon, terenuri care anterior au deținut statutul de turbării;

b) pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă produși din biomasă forestieră - condiții care ar reduce riscul de utilizare a biomasei forestiere obținute printr-un proces de producție nedurabil și care ar asigura respectarea unui set de criterii prestabilite referitoare la exploatarea terenurilor, la schimbarea destinației terenurilor și la silvicultură.

(4) Prin derogare de la alin. (2), instalațiile care utilizează combustibili din biomasă pentru producerea de energie electrică, încălzire și răcire sunt obligate să respecte criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, prevăzute în Regulamentul privind criteriile de durabilitate, în vederea luării în considerare, în scopurile menționate la alin. (2), a energiei produse de acestea, dacă puterea termică nominală totală a lor este egală cu sau mai mare de 20 MW, în cazul utilizării biocombustibililor solizi, sau este egală cu sau mai mare de 2 MW, în cazul utilizării combustibililor gazoși produși din biomasă.

(5) Energia electrică produsă din combustibili din biomasă se ia în considerare în scopurile menționate la alin. (2) numai dacă se îndeplinește una dintre următoarele cerințe:

a) este produsă în instalații cu o putere termică nominală totală mai mică de 50 MW;

b) pentru instalațiile cu o putere termică nominală totală cuprinsă între 50 și 100

MW, este produsă prin utilizarea cogenerării de înaltă eficiență sau, pentru instalațiile de producere doar a energiei electrice (centralele termoelectrice), cu atingerea unei performanțe energetice asociate cu cele mai bune tehnici disponibile, în sensul Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale;

c) pentru instalațiile cu o putere termică nominală totală mai mare de 100 MW, este produsă prin utilizarea cogenerării de înaltă eficiență sau, pentru instalațiile de producere doar a energiei electrice (centralele termoelectrice), cu obținerea unui randament electric net de cel puțin 36%;

d) este produsă prin aplicarea captării și stocării CO₂ din biomasă.

(6) Pentru situațiile menționate la alin. (5) lit. a)-c), instalațiile de producere doar a energiei electrice (centralele termoelectrice) pot fi luate în considerare doar dacă acestea nu utilizează combustibili fosili în calitate de combustibil principal și doar dacă utilizarea cogenerării de înaltă eficiență nu este fezabilă.

Articolul 26². Verificarea conformității biocarburanților,

biolichidelor și combustibililor din biomasă

cu criteriile de durabilitate și de reducere

a emisiilor de gaze cu efect de seră

(1) Verificarea conformității biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă cu criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră are loc în conformitate cu prevederile prezentului articol și ale Regulamentului privind criteriile de durabilitate.

(2) În vederea luării în considerare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă în scopurile prevăzute la art. 26¹ alin. (2), producătorii de biocombustibili trebuie să demonstreze că sunt îndeplinite criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră.

(3) În scopul implementării prevederilor alin. (2), producătorii de biocombustibili utilizează un sistem de echilibrare a masei care:

a) permite amestecarea loturilor de materii prime sau de combustibili cu caracteristici diferite de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră;

b) permite amestecarea loturilor de materii prime cu conținut energetic diferit pentru prelucrare ulterioară;

c) solicită ca un amestec să fie însoțit de informații privind caracteristicile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și privind dimensiunile loturilor menționate la lit. a);

d) asigură că suma tuturor loturilor scoase dintr-un amestec este descrisă în aceeași cantitate și prin aceleași caracteristici de durabilitate ca suma loturilor adăugate la amestec

și necesită ca echilibrul să fie realizat pe o perioadă adecvată;

e) asigură că fiecare lot este contabilizat o singură dată în consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile, în consumul final brut de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire sau, după caz, în consumul final de energie din surse regenerabile în sectorul transporturi;

f) furnizează informații cu privire la faptul dacă producerea respectivelor loturi a beneficiat de ajutor de stat în sensul Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.

(4) Producătorii de biocombustibili au obligația de a asigura, în conformitate cu prevederile regulamentului menționat la alin. (1), următoarele:

a) prezentarea, în adresa Agenției de Mediu, a informațiilor cu privire la respectarea criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și punerea la dispoziție a acestora a datelor relevante care au fost utilizate pentru pregătirea acestor informații;

b) organizarea evaluării anuale independente a informațiilor transmise conform lit. a) și furnizarea dovezilor că evaluarea se efectuează în termenele stabilite în regulamentul menționat la alin. (1). Evaluarea independentă trebuie să confirme că sistemele utilizate sunt exacte, fiabile și protejate de falsificare. Atunci când se efectuează o evaluare independentă, se estimează frecvența și metodologia de eșantionare, precum și fiabilitatea datelor.

(5) Informațiile aferente implementării obligației stabilite la alin. (3) se prezintă Agenției de Mediu, conform alin. (4), într-o formă standardizată și includ date adecvate și relevante cu privire la măsurile luate pentru a proteja solul, apa și aerul, pentru a restabili solul degradat și pentru a evita consumul excesiv de apă în teritoriile cu deficit de apă la producerea biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă.

(6) Obligațiile prevăzute de prezentul articol sunt îndeplinite de producătorii de biocombustibili indiferent de originea geografică a biomasei din care sunt produși biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă, inclusiv dacă este importată.

(7) Producătorii de biocombustibili se asigură că materiile prime și biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă respectă criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prin obținerea documentelor de confirmare emise în cadrul schemelor voluntare aprobate de Guvern sau al schemelor naționale ori internaționale aprobate sau recunoscute de autoritățile competente.”

23. Legea se completează cu capitolul IV¹ cu următorul cuprins:

„Capitolul IV¹

CONSUMUL DE ENERGIE DIN SURSE REGENERABILE

PENTRU ÎNCĂLZIRE ȘI RĂCIRE ȘI ÎN

SECTORUL TRANSPORTURI

Articolul 26³. Creșterea consumului de energie din

surse regenerabile pentru încălzire și

răcire

(1) Guvernul promovează politici în vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile în economia națională în scopul încălzirii și răcirii, stabilind o traiectorie orientativă de creștere a ponderii energiei din surse regenerabile utilizată în acest scop. Ponderea energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile.

(2) Sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire contribuie la creșterea ponderii energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire, potrivit alin. (1), prin creșterea consumului de energie din surse regenerabile și creșterea utilizării căldurii și frigului reziduale.

(3) În cazul în care nu este atinsă creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu alin. (1), instituția publică de suport prezintă informații cu privire la evoluția real înregistrată în raportul cu privire la implementarea Planului național integrat privind energia și clima și furnizează Secretariatului Comunității Energetice, prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, detalii cu privire la motivele evoluției limitate înregistrate, inclusiv detalii cu privire la implementarea măsurilor stabilite la art. 26⁴.

(4) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei evaluează, cu asistența instituției publice de suport, potențialul utilizării energiei din surse regenerabile și a căldurii și frigului reziduale pentru încălzire și răcire. Evaluarea cuprinde analiza spațială a zonelor cu risc ecologic scăzut potrivite pentru implementare, precum și estimarea potențialului pentru proiecte casnice la scară mică, și este inclusă în evaluarea amplă a potențialului național de punere în aplicare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemului eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, realizată în conformitate cu prevederile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.

Articolul 26⁴. Măsuri pentru creșterea consumului

energiei din surse regenerabile pentru

încălzire și răcire

(1) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, stabilește, în Planul național integrat privind energia și clima și în alte documente de politici, măsuri pentru stimularea utilizării energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire, inclusiv asigurarea faptului că sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire contribuie la creșterea consumului de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire, conform art. 26³.

(2) Măsurile stabilite în conformitate cu alin. (1) urmăresc să acorde prioritate celor mai eficiente tehnologii disponibile, accesibile tuturor consumatorilor finali, în special celor din gospodăriile cu venituri mici sau vulnerabile.

(3) Măsurile prevăzute la alin. (1) se stabilesc pe baza unor criterii obiective și nediscriminatorii și în conformitate cu prevederile Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.

(4) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, stabilește măsuri de stimulare pentru instalarea, în clădiri, a sistemelor eficiente de încălzire și răcire ce utilizează energia din surse regenerabile și înlocuirea instalațiilor de încălzire pe bază de combustibili fosili.

(5) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, stabilește măsuri de stimulare a utilizării energiei din surse regenerabile și a căldurii și frigului reziduale în procesele industriale de încălzire și răcire.

Articolul 26⁵. Sistemele de alimentare centralizată

cu energie termică și/sau de răcire

(1) Unitățile termoelectrice, în sensul Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, conectează la rețeaua termică instalațiile producătorilor și procură de la aceștia sau, după caz, de la furnizori energia termică sau frigul produse din surse regenerabile de energie ori din căldură sau frig reziduale și energia termică sau frigul produse prin cogenerare de înaltă eficiență.

(2) O unitate termoelectrică poate refuza conectarea instalațiilor producătorilor și/sau procurarea resurselor energetice conform alin. (1) în următoarele condiții:

a) sistemul este lipsit de capacitatea necesară din cauza altor producători de energie termică sau de frig din surse regenerabile de energie ori din căldură sau frig reziduale, sau de energie termică sau frig produse prin cogenerare de înaltă eficiență;

b) energia termică sau frigul de la un furnizor terț nu întrunește parametrii tehnici necesari pentru conectarea și asigurarea funcționării fiabile și sigure a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică sau a sistemului centralizat de răcire; sau

c) unitatea termoelectrică demonstrează că asigurarea accesului la rețea ar duce la o creștere excesivă a costurilor pentru energie termică sau frig pentru consumatorii finali, în comparație cu costurile utilizării surselor existente de producere a energiei termice sau a frigului.

(3) Atunci când o unitate termoelectrică refuză conectarea instalațiilor unui producător de energie termică sau frig în conformitate cu alin. (2), aceasta trebuie să furnizeze informații producătorului și Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la motivele refuzului, precum și cu privire la condițiile care trebuie îndeplinite și la măsurile care trebuie implementate la nivel de rețea termică pentru a permite racordarea

acestui sau procurarea de către unitatea energetică a energiei termice sau a frigului produse din surse regenerabile ori din căldură sau frig reziduale, sau a energiei termice sau a frigului produse prin cogenerare de înaltă eficiență.

(4) Unitățile termoelectrice care gestionează sisteme de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire sunt exceptate de obligația stabilită la alin. (1) dacă sistemele gestionate sunt descrise de următoarele performanțe sau caracteristici:

a) sunt sisteme eficiente de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire;

b) sunt sisteme eficiente de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire care exploatează centrale electrice de termoficare în regim de cogenerare de înaltă eficiență;

c) sunt sisteme de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire care, în baza planurilor și conceptelor de dezvoltare, sprijinite, după caz, de planurile investiționale aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, ar deveni sisteme eficiente de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire către un orizont prestabilit de timp;

d) sunt sisteme de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire cu o putere termică nominală totală mai mică de 20 MW.

(5) Unitatea termoelectrice descrie și publică pe pagina sa web oficială condițiile și procedurile de conectare la rețeaua termică și de achiziționare a energiei termice și a frigului produse din surse regenerabile de energie ori din căldură și frig reziduale, precum și a energiei termice sau a frigului produse prin cogenerare de înaltă eficiență, în conformitate cu un regulament aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(6) Unitățile termoelectrice care gestionează sisteme de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire care nu corespund criteriilor stabilite față de un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire în sensul Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică au obligația elaborării, aprobării și publicării pe paginile lor web oficiale a unor planuri de măsuri pentru îmbunătățirea performanțelor în vederea întrunirii criteriilor înaintate față de un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire.

(7) Planul de măsuri menționat la alin. (6) include:

a) o analiză a potențialului surselor de energie termică din surse regenerabile și a excesului de energie termică din sistem, cauzat din motive precum reducerea pierderilor de energie termică în sistem, optimizarea funcționării sistemului, scăderea temperaturii de încălzire necesare la consumatorul final și alte măsuri cu impact similar;

b) o analiză a altor opțiuni care, direct sau indirect, permit sau accelerează creșterea ponderii surselor de energie din surse regenerabile și a excesului de energie termică din sistem;

c) o evaluare a potențialului sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire de a participa la piața energiei electrice de echilibrare și de a presta servicii de sistem, inclusiv serviciul de răspuns la cerere și stocarea excesului de energie electrică produsă prin valorificarea surselor regenerabile de energie, elaborată de unitatea termoenergetică în cooperare cu operatorii de sistem, în sensul Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică;

d) evaluarea rentabilității și fezabilității, din punctul de vedere al costurilor, ale exploatării potențialului și resurselor descrise;

e) măsuri și activități de creștere a ponderii energiei din surse regenerabile și a excesului de energie termică în distribuția de energie termică și frig, inclusiv estimarea costurilor investiționale necesare și stabilirea termenelor de implementare;

f) măsuri și activități pentru atingerea și menținerea unei performanțe energetice înalte a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică, inclusiv estimarea costurilor investiționale necesare și stabilirea termenelor de implementare;

g) o prezentare succintă a măsurilor planificate și alte informații relevante.

(8) În procesul de elaborare a planului de măsuri conform alin. (7), dar până la aprobarea acestuia, unitatea termoenergetică are obligația solicitării și luării în considerare a avizului operatorului sistemului de transport al energiei electrice și/sau al operatorului de sistem la infrastructura căruia/cărora sunt racordate instalațiile de producere ale unității termoenergetice în vederea utilizării optime a posibilităților tehnice de furnizare de către unitatea termoenergetică respectivă a serviciilor de sistem în urma implementării măsurilor planificate.

Articolul 26⁶. Drepturile și obligațiile consumatorilor

finali de energie termică și de răcire

(1) Unitățile termoenergetice sau, după caz, furnizorii de energie în cadrul sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire trebuie să pună la dispoziția consumatorilor finali informații privind performanța energetică a sistemului și ponderea energiei din surse regenerabile în cadrul acestuia cel puțin o dată pe an, prin intermediul paginilor web oficiale ale lor, al facturii pentru energie termică, la cererea consumatorilor finali sau într-un alt mod ușor accesibil.

(2) Consumatorii finali, casnici sau noncasnici, din cadrul unui sistem de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire care nu întrunește criteriile unui sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire sau nu devine astfel către termenul aprobat în conformitate cu art. 26⁵ alin. (4) lit. c) au dreptul de a se deconecta de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, numai la nivelul întregului bloc locativ sau al întregii clădiri, după cum sunt specificate la art. 3 alin. (1) din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, prin rezilierea sau modificarea contractului încheiat cu furnizorul, pentru a produce încălzire sau răcire pentru acoperirea propriului consum din surse regenerabile de energie. Evaluarea fezabilității tehnice și economice a deconectării de la un sistem de alimentare centralizată

cu energie termică și/sau de răcire și procedura propriu-zisă de deconectare se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

(3) Orice bloc locativ viitor, clădire cu destinație mixtă sau alt tip de clădire viitoare, după cum sunt specificate în Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, se conectează în mod obligatoriu, în condițiile Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, la sistemele eficiente de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire sau la cele care ar deveni astfel către orizontul de timp stabilit conform art. 26⁵ alin. (4) lit. c) din prezenta lege.

(4) Prin derogare de la prevederile alin. (3), investitorii pot opta pentru o soluție alternativă de alimentare cu energie termică și frig a clădirii ce urmează a fi construită dacă demonstrează că astfel ar atinge o performanță energetică semnificativ mai bună, urmând să respecte cerințele minime de performanță energetică și de consum al energiei din surse regenerabile stabilite în conformitate cu Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor și cu Planul național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero. Demonstrarea fezabilității soluției alternative se asigură de către investitor în conformitate cu Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării. În cazul în care pentru opțiunile analizate sunt disponibile certificate preliminare de performanță energetică, eliberate în conformitate cu Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, evaluarea soluțiilor alternative poate avea loc în baza acestora.

Articolul 26⁷. Creșterea consumului de energie din

surse regenerabile în sectorul transporturi

(1) Guvernul stabilește, prin intermediul Planului național integrat privind energia și clima, ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în sectorul transporturi, calculată în baza ponderilor pentru următoarele categorii de biocarburanți:

a) ponderea biocombustibililor, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă consumați în transporturi, produși din culturi alimentare și furajere;

b) ponderea biocarburanților și a biogazului produși din ulei de gătit uzat și grăsimi animale;

c) ponderea biocarburanților avansați și a biogazului produși din materia primă specificată în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile;

d) ponderea biocarburanților, biolichidelor și a combustibililor din biomasă, produși din culturi alimentare și furajere, care prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, și anume prin extinderea semnificativă a suprafeței de producție în detrimentul terenurilor care stochează cantități ridicate de carbon, cu excepția cazului în care aceștia sunt certificați ca fiind biocarburanți, biolichide sau combustibili din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor.

(2) Ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în sectorul transporturi se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile.

(3) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, stabilește și promovează, în Planul național integrat privind energia și clima și, după caz, în alte documente de politici, măsuri pentru dezvoltarea industriei naționale de producere a biocarburanților și pentru stimularea utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul transporturi, luând în considerare următorul set minim de măsuri:

a) impunerea, pentru importatorii de produse petroliere principale, a obligației de comercializare/plasare pe piață a carburanților în amestec cu o anumită cotă/cantitate de biocarburanți, produși local, în mod prioritar, și/sau de import (inclusă deja în compoziția produselor petroliere principale la importul acestora), inclusiv a măsurilor de asigurare a conformității, asigurându-se că sunt luate în considerare gradele de maturitate ale diferitelor tehnologii și costurile aferente acestora;

b) obligarea importatorilor de produse petroliere principale să asigure respectarea cerințelor privind cotele/cantitățile minime de biocarburanți în amestecul de carburanți comercializat spre consum final, conform alin. (1);

c) adoptarea unei scheme voluntare naționale de certificare a biocarburanților produși local, de recunoaștere a documentelor care confirmă calitatea biocarburanților importați (precum sunt certificatele de conformitate, declarațiile de conformitate, rapoartele de inspecție, rapoartele de încercări eliberate de organisme de inspecție sau laboratoare acreditate în Uniunea Europeană), cu luarea în considerare a piețelor de pe care sunt importați;

d) adoptarea unei scheme de sprijin și/sau de stimulare a dezvoltării, în conformitate cu Legea nr. 139/2012 privind ajutorul de stat, a instalațiilor de producere a biocarburanților, a instalațiilor de producere a amestecurilor de carburanți cu biocarburanți;

e) stabilirea cerințelor minime pentru achizițiile publice de vehicule noi de către autoritățile administrației publice centrale, autoritățile și instituțiile din subordinea acestora sau în care primele au calitatea de fondator, de către autoritățile administrației publice locale;

f) stabilirea cerințelor minime pentru achizițiile publice de mijloace de transport public, desfășurate de către autoritățile administrației publice locale;

g) adoptarea unei scheme de sprijin și/sau stimulare a achiziționării de vehicule electrice, în conformitate cu Legea nr. 139/2012 privind ajutorul de stat;

h) adoptarea, în urma desfășurării unor analize ale oportunității și stabilirii rezultatului lor pozitiv, a unor politici de extindere a facilităților fiscale și scutirilor de taxe existente, atât de stat cât și locale, precum și dezvoltarea de noi politici de încurajare a mobilității individuale prietenoase mediului și vehiculelor electrice, bazate pe accizele la carburanți, taxele rutiere, taxele de mediu, accesul preferențial la benzile

rezervate/speciale, locurile de parcare restricționată și alte măsuri de încurajare aliniate la bunele practici internaționale;

i) desfășurarea campaniilor pentru creșterea gradului de conștientizare a beneficiilor vehiculelor care utilizează energie din surse regenerabile, inclusiv vehiculele electrice.”

24. Articolul 28:

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile, inclusiv prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, beneficiază de o procedură simplificată de racordare la rețea a centralei electrice de mică capacitate, prin intermediul unei notificări simplificate, cu condiția că stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice sunt menținute. Procedura de notificare simplificată este descrisă în Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.”

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Pentru asigurarea unui acces eficient la rețele, operatorii sistemelor de transport și operatorii sistemelor de distribuție sunt obligați să ofere solicitanților informații concludente și obiective cu privire la racordare, în termenele și condițiile stabilite în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.”

articolul se completează cu alineatele (4¹) și (4²) cu următorul cuprins:

„(4¹) La eliberarea avizelor de racordare a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie, în conformitate cu termenele și condițiile stabilite în Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, operatorul sistemului de transport și operatorul sistemului de distribuție percep din partea solicitantului a cărei unitate de generare depășește capacitatea de 200 kW o garanție de bună execuție a cărei valoare este reglementată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(4²) Operatorii de sistem eliberează avize de racordare a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie ce urmează să fie instalate de beneficiarii mecanismului de contorizare netă sau de prosumatori în limitele cotelor de capacitate, ale categoriilor de capacitate și, după caz, ale plafoanelor de capacitate aprobate de Guvern în conformitate cu art.10 lit. e¹).”

la alineatul (6), textul „în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică, Legea cu privire la gazele naturale” se substituie cu textul „în conformitate cu planurile de dezvoltare a rețelei, elaborate și aprobate conform procedurilor prevăzute în Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică sau în Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale,”;

alineatul (7) se abrogă;

alineatul (8) va avea următorul cuprins:

„(8) Operatorul sistemului de transport și operatorii sistemelor de distribuție pot restricționa producerea de energie electrică la centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie doar ca acțiune de ultimă instanță, necesară întru asigurarea securității și echilibrului sistemului electroenergetic național, a securității funcționării rețelei de transport al energiei electrice, rețelei de distribuție a energiei electrice sau, după caz, a sistemelor de distribuție închise. În acest caz, operatorii de sistem notifică producătorii de energie din surse regenerabile, furnizorul central de energie electrică și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la acțiunile întreprinse și indică măsurile corective pe care intenționează să le ia în vederea preîntâmpinării unor limitări în viitor.”

articolul se completează cu alineatul (9) cu următorul cuprins:

„(9) Cantitatea energiei electrice neproduse și nelivrate și valoarea compensației financiare pentru restricționarea producerii energiei electrice la centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie sunt determinate în baza unei metodologii elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, care ia în considerare potențialele costuri și beneficii oferite de piața energiei electrice de echilibrare, inclusiv stocarea energiei electrice. Agenția stabilește, în Regulile pieței energiei electrice și în metodologia elaborată în conformitate cu prezentul alineat, condițiile și situațiile în care anumite cantități de energie electrică sunt considerate neproduse și nelivrate din cauza restricționării producerii.”

25. La articolul 29:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Până la îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 38¹ alin. (1), furnizorul central de energie electrică achiziționează de la producătorii eligibili mici energia electrică din surse regenerabile în condițiile specificate în Regulile pieței energiei electrice și la tarifele fixe aprobate în conformitate cu prezenta lege.”

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Până la îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 38¹ alin. (1), furnizorul central de energie electrică achiziționează de la producătorii eligibili mari energia electrică din surse regenerabile în condițiile specificate în Regulile pieței energiei electrice și la prețurile stabilite în conformitate cu prezenta lege.”

alineatele (2) și (3) vor avea următorul cuprins:

„(2) Furnizorii care furnizează energie electrică consumatorilor finali sunt obligați, până la îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 38¹ alin. (1), să achiziționeze energie electrică din surse regenerabile de la furnizorul central de energie electrică, proporțional cotelor-părți deținute de aceștia pe piața cu amănuntul, la prețurile reglementate, aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, și în cantitățile calculate conform Regulilor pieței energiei electrice.

(3) Importatorii de produse petroliere principale sunt obligați să achiziționeze anual de la producătorii locali, în mod prioritar, cantitățile de biocarburanți care urmează să fie utilizați în amestecul produselor petroliere principale sau, în cazul insuficienței sau lipsei acestora, să își onoreze parțial sau total, din contul importului, obligația de comercializare pe piața carburanților a amestecurilor ce includ cotele minime anuale de biocarburanți stabilite de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu art.14 alin. (1) lit. e) din prezenta lege. Pentru nerespectarea obligației stabilite în prezentul alineat, importatorii de produse petroliere principale sunt pasibili de a fi sancționați de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu sancțiuni financiară în valoare de maximum 5% din venitul anual obținut din comercializarea produselor petroliere principale, conform procedurii stabilite la art.20 din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică.”

alineatul (4) se abrogă.

26. La articolul 30:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Furnizorul central de energie electrică este desemnat de Guvern în vederea îndeplinirii funcțiilor și atribuțiilor stabilite în conformitate cu prezenta lege și cu Legea nr.107/2016 cu privire la energia electrică. Furnizorul central de energie electrică acționează în conformitate cu regulile de guvernanță corporativă, dispune de credibilitate financiară, în conformitate cu alin. (1¹) și (1²) din prezentul articol, ține în sistemul său de contabilitate conturi contabile separate pentru fiecare dintre activitățile economice desfășurate și evită subvenționarea încrucișată dintre acestea.”

articolul se completează cu alineatele (1¹)-(1⁴) cu următorul cuprins:

„(1¹) Furnizorul central de energie electrică dispune de mijloace financiare (lichidități) echivalente plăților prognozate pentru o perioadă de o lună aferente producătorilor eligibili mari, stabiliți în cadrul procedurilor de licitații, și producătorilor eligibili mici, în conformitate cu contractele semnate.

(1²) Furnizorul central de energie electrică deschide și gestionează un cont bancar dedicat operării de transferuri de mijloace financiare aferente schemei de sprijin, prin intermediul căruia desfășoară sau determină desfășurarea următoarelor activități:

a) perceperea prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile de la furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali;

b) efectuarea plăților către producătorii eligibili în conformitate cu termenele și condițiile prevăzute în contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, precum și în contractele pentru diferențe, din momentul semnării acestora;

c) colectarea necesarului de mijloace financiare (lichidități) și a altor resurse financiare în vederea sprijinirii financiare a producerii energiei electrice regenerabile în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(1³) Mijloacele financiare colectate pe contul bancar, prevăzut la alin.(1²), al furnizorului central de energie electrică sunt destinate achitării cantităților de energie electrică procurate de la producătorii eligibili mari și mici în conformitate cu termenele și condițiile stabilite în contractele semnate cu aceștia.

(1⁴) Furnizorul central de energie electrică utilizează mijloacele financiare (lichiditățile) în vederea onorării angajamentelor sale financiare față de producătorii eligibili mari și mici, conform termenelor și condițiilor stabilite în contractele semnate cu aceștia, în cazul în care furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali nu își onorează obligațiile de plată a energiei electrice din surse regenerabile.”

la alineatul (2):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) încheie, în termenele și condițiile stabilite în Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, contracte reglementate pentru achiziționarea energiei din surse regenerabile și contracte pentru diferențe cu producătorii eligibili mari, în conformitate cu modelele de contracte elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;”

alineatul se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) încheie, în termenele și condițiile stabilite în Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil mic, contracte reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile cu producătorii eligibili mici, în conformitate cu modelul contractului elaborat și aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, și achiziționează de la aceștia energia electrică din surse regenerabile în condițiile specificate în Regulile pieței energiei electrice, la tarifele fixe aprobate în conformitate cu prezenta lege;”

literele e) și f) vor avea următorul cuprins:

„e) determină cantitățile lunare de energie electrică care urmează a fi achiziționate de fiecare furnizor în funcție de cotele-părți deținute pe piața energiei electrice și prezintă Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică informația respectivă în condițiile și în termenele stabilite de aceasta;

f) încheie contracte de furnizare a energiei electrice din surse regenerabile cu furnizorii care furnizează energie electrică consumatorilor finali, în conformitate cu prevederile Legii nr.107/2016 cu privire la energia electrică și cu Regulile pieței energiei electrice;”

alineatul se completează cu literele f¹) și f²) cu următorul cuprins:

„f¹) efectuează plata și decontarea obligațiilor financiare către producătorii eligibili, în conformitate cu clauzele contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile și, respectiv, ale contractelor pentru diferențe;

f²) este responsabilul grupului de echilibrare al producătorilor eligibili. La stabilirea existenței unei piețe pe parcursul zilei lichide, furnizorul central de energie electrică este responsabilul grupului de echilibrare al producătorilor eligibili care, la cerere, transferă acestuia propriile lor obligații aferente responsabilității de echilibrare;”

literele g) și h) se abrogă;

alineatul se completează cu literele i¹)-i³) cu următorul cuprins:

„i¹) gestionează contul bancar prevăzut la alin.(1²) în scopul decontării obligațiilor financiare față de producătorii eligibili conform contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile și, respectiv, contractelor pentru diferențe, precum și în scopul decontării plăților aferente achitării prețurilor reglementate pentru energia electrică din surse regenerabile;

i²) calculează necesitățile și gestionează cererea de mijloace financiare (lichidități), stabilite în conformitate cu prevederile alin. (1¹), care sunt obținute de la furnizorii de energie electrică pe parcursul unei perioade de 12 luni;

i³) colectează plățile pentru energia electrică din surse regenerabile de la fiecare furnizor de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali pentru perioada de gestiune, proporțional cotelor-părți deținute de aceștia pe piața cu amănuntul, și prezintă informațiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică în condițiile și în termenele stabilite de aceasta, de asemenea aplică penalități furnizorilor de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali pentru întârzierea plăților în conformitate cu termenele și condițiile stabilite în contractele de achiziționare a energiei electrice;”

la alineatul (3), după cuvintele „prețul reglementat al energiei electrice” se introduc cuvintele „din surse regenerabile”;

la alineatul (4), cuvintele „și centralele de termoficare urbane” se exclud;

articolul se completează cu alineatele (5) și (6) cu următorul cuprins:

„(5) În cazul în care furnizorul central de energie electrică este desemnat să asigure operarea/gestiunea unor instalații sau sisteme de stocare:

a) activitatea reglementată se desfășoară în cadrul unui grup de echilibrare distinct;

b) pentru fiecare activitate se utilizează un cont bancar separat și mijloace financiare distincte.

(6) Prin derogare de la prevederile Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni și ale Legii nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, veniturile suplimentare obținute de furnizorul central de energie electrică în conformitate cu art. 38¹ alin. (2¹) din prezenta lege și mijloacele financiare (lichiditățile) colectate în conformitate cu alin. (1¹) din prezentul articol nu sunt tratate ca profit și, respectiv, nu sunt supuse procedurii de plată a dividendelor sau defalcărilor din profit.”

27. Legea se completează cu articolul 30¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 30¹. Prețul reglementat pentru energia

electrică din surse regenerabile

(1) Costurile aferente schemelor de sprijin și activității furnizorului central de energie electrică sunt recuperate prin intermediul prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile, aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică conform art. 30 alin. (3), impus și achitat de toți furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali.

(2) Prețul reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile se calculează de către furnizorul central de energie electrică conform metodologiei elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, se aprobă de Agenție și se aplică cantităților de energie electrică repartizate furnizorilor de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali, în conformitate cu algoritmul prevăzut în Regulile pieței energiei electrice.

(3) În prețul reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile se includ:

a) costurile aferente achiziționării obligatorii a energiei electrice din surse regenerabile de la producătorii eligibili, inclusiv costurile aferente plății primelor variabile conform contractelor pentru diferențe;

b) costurile aferente compensării financiare a producătorilor eligibili pentru restricționarea producerii de energie electrică din surse regenerabile, dacă Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică nu stabilește recuperarea acestor costuri prin tariful pentru serviciile de transport sau de distribuție ori prin intermediul pieței energiei electrice de echilibrare;

c) costurile de echilibrare ale producătorilor eligibili, în limita intervalelor și limitelor stabilite în conformitate cu art. 37 alin.(7)-(11) pentru o perioadă de tranziție de până la stabilirea existenței unui nivel suficient de lichiditate pe piața energiei electrice pe parcursul zilei;

d) costurile aferente obligației de colectare și de dispunere de mijloace financiare (lichidități) echivalente plăților prognozate pentru o perioadă de o lună pentru producătorii eligibili mari stabiliți în cadrul procedurilor de licitații și pentru producătorii eligibili mici, în conformitate cu contractele semnate cu aceștia;

e) costurile operaționale suportate de furnizorul central de energie electrică în calitate de contraparte la contractele pentru diferențe și contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile, costurile suportate în legătură cu organizarea licitațiilor pentru comercializarea garanțiilor de origine și pentru acoperirea costurilor administrative necesare în scopul implementării prezentei legi.

(4) Furnizorii de energie electrică pot include echivalentul prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile în prețurile de furnizare a energiei electrice

propriilor consumatori finali.”

28. Articolul 31:

la alineatul (1), cuvântul „electrice” se exclude, iar cuvintele „furnizorul central de energie electrică” se substituie cu cuvintele „Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică”;

alineatele (2)-(4) vor avea următorul cuprins:

„(2) Garanțiile de origine se emit, se transferă și se anulează în mod electronic, în conformitate cu un set de criterii obiective, transparente și nediscriminatorii. Procedura de emitere, de transfer, de anulare și de utilizare a garanției de origine, forma cererii pentru eliberarea unei garanții de origine și forma garanției de origine, precum și modalitatea de utilizare a sistemului informațional al garanțiilor de origine se stabilesc în regulamentul elaborat și aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(3) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică emite garanția de origine la cererea producătorului de energie din surse regenerabile. În legătură cu emiterea garanțiilor de origine și pentru a confirma veridicitatea faptului că energia este produsă din surse regenerabile de energie, Agenția are dreptul să întreprindă sau, după caz, să solicite operatorului sistemului de transport sau operatorului sistemului de distribuție relevant să efectueze verificări la centrala electrică sau la unitatea de producție a producătorului respectiv.

(4) O garanție de origine se emite de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în termen de 30 de zile de la data primirii cererii de la producătorul de energie din surse regenerabile. Pentru fiecare unitate de energie din surse regenerabile (1 MWh) nu se emite mai mult de o garanție de origine, astfel încât aceeași unitate de energie din surse regenerabile de energie să fie luată în considerare o singură dată.”

articolul se completează cu alineatele (4¹)-(4⁴) cu următorul cuprins:

„(4¹) În scopul emiterii, transferului și anulării garanțiilor de origine, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică instituie, documentează, conform prevederilor actelor normative în domeniul informatizării și resurselor informaționale de stat și în domeniul registrelor, și ține Registrul garanțiilor de origine.

(4²) Registrul garanțiilor de origine este aliniat la standardul SM EN 16325+A1 și la Principiile și regulile de funcționare ale Sistemului European de Certificare a Energiei (SECE).

(4³) Registrul garanțiilor de origine este conectat la sistemul/registrul regional de garanții de origine instituit de părțile contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, cu suportul Secretariatului Comunității Energetice.

(4⁴) Costurile obiective și justificate suportate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în vederea operaționalizării Registrului garanțiilor de origine, precum și în vederea emiterii și transferului acestora sunt acoperite de utilizatorii

sistemului informațional prin intermediul unei plăți aprobate de Agenție. Gestionarea și operaționalizarea Registrului garanțiilor de origine de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică constituie o activitate nonprofit.”

la alineatul (5):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) sursa de energie din care a fost produsă unitatea de energie și perioada producerii acesteia (data inițială și data finală);”

alineatul se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) precizarea faptului dacă garanția de origine se referă la energia electrică, la gaz, inclusiv hidrogen, sau la încălzire și/sau răcire;”

literele b) și d) vor avea următorul cuprins:

„b) identitatea, locul de amplasare, tipul și capacitatea centralei electrice sau a unității de producere unde a fost produsă energia;”

„d) data la care centrala electrică sau unitatea de producere a fost dată în exploatare;”

articolul se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Garanțiile de origine pot fi transferate independent de comercializarea energiei produse la care se referă.”

29. La articolul 32:

alineatele (1)-(3) vor avea următorul cuprins:

„(1) Garanțiile de origine pot fi utilizate în termen de 12 luni de la data producerii unității de energie corespunzătoare. După utilizare, garanțiile de origine se anulează automat.

(2) Garanțiile de origine se tranzacționează între producători și furnizori sau alți participanți la piață, cu înregistrarea corespunzătoare a tranzacțiilor în Registrul garanțiilor de origine.

(3) Furnizorii de energie, inclusiv de energie electrică, pot utiliza garanțiile de origine pentru a demonstra consumatorilor finali ponderea sau cantitatea de energie din surse regenerabile, inclusiv energie electrică din surse regenerabile, în mixul de energie, inclusiv energie electrică, furnizat de către aceștia.”

articolul se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Cantitatea de energie din surse regenerabile care corespunde garanțiilor de origine transferate de un furnizor de energie către un terț se deduce din ponderea energiei

din surse regenerabile în mixul de energie furnizat.”

alineatele (4) și (6) vor avea următorul cuprins:

„(4) Garanțiile de origine nu pot fi utilizate pentru a justifica atingerea obiectivului național în domeniul energiei din surse regenerabile stabilit în conformitate cu art. 6 alin. (1) lit. b).”

„(6) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică examinează, în termen de 30 de zile, cererea prevăzută la alin. (5) și adoptă decizia privind recunoașterea unei garanții de origine emise de autoritățile statelor membre ale Uniunii Europene și de autoritățile părților contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice.”

articolul se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică refuză recunoașterea unei garanții de origine în măsura în care există îndoieli întemeiate cu privire la exactitatea, fiabilitatea și veridicitatea acesteia. Constituie motiv de refuz și nerecunoașterea reciprocă a garanțiilor de origine emise în conformitate cu legislația națională a statelor membre ale Uniunii Europene și/sau a părților contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică notifică organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și Secretariatul Comunității Energetice despre refuzul de a recunoaște garanția de origine și motivele refuzului.”

30. Legea se completează cu articolele 32¹ și 32² cu următorul cuprins:

„**Articolul 32¹**. Garanțiile de origine pentru producătorii

eligibili

(1) Valoarea de piață a unei garanții de origine pentru aceeași producție trebuie luată în considerare la stabilirea schemelor de sprijin în conformitate cu art. 34.

(2) În condițiile în care sprijinul financiar este oferit în cadrul unui proces competitiv de licitație, organizat în conformitate cu prevederile art.35, principiul stabilit la alin. (1) se consideră respectat, iar valoarea de piață a garanției de origine este luată în considerare în mod corespunzător. Garanția de origine este emisă către producătorul eligibil mare respectiv inclusiv după expirarea perioadei de 15 ani pentru care a beneficiat de schema de sprijin.

(3) În cazul producătorului eligibil mic, inclusiv al producătorului de energie electrică care beneficiază de schema de sprijin stabilită până la intrarea în vigoare a prezentei legi, garanția de origine este emisă către furnizorul central de energie electrică. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică dispune, cu o anumită periodicitate, comercializarea de către furnizorul central de energie electrică a garanțiilor de origine neexpirate direct furnizorilor sau consumatorilor finali ori în cadrul unui proces competitiv. Veniturile generate din comercializarea garanțiilor de origine sunt utilizate de furnizorul central de energie electrică în vederea reducerii prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile achitat de furnizorii de energie electrică.

(4) Prin derogare de la alin.(3), în condițiile în care organizarea unor procese competitive de către furnizorul central de energie electrică nu duce la comercializarea garanțiilor de origine, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică dispune transferul unor cote definite fiecărui furnizor de energie electrică. O astfel de decizie este aprobată în mod transparent și comunicată participanților la piața energiei electrice.

Articolul 32². Calculul ponderii tuturor tipurilor de surse de energie în totalul energiei electrice furnizate

(1) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică calculează și include în raportul de activitate pentru anul precedent informații cu privire la cantitățile și valorile procentuale ale tuturor surselor de energie electrică din surse regenerabile în energia electrică furnizată consumatorilor finali în anul calendaristic precedent.

(2) La îndeplinirea prevederii alin. (1), Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică ia în considerare garanțiile de origine utilizate și expirate.

(3) Furnizorii de energie electrică, în contextul obligației impuse conform art. 69 alin.(7) lit. a) din Legea nr.107/2016 cu privire la energia electrică, calculează și prezintă consumatorului final date privind ponderea fiecărei surse de energie în totalul energiei electrice furnizate, pe baza datelor publicate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în temeiul alin. (1) din prezentul articol și a garanțiilor de origine utilizate.

(4) Guvernul stabilește, în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, modalitatea de calcul și de estimare a ponderii tuturor tipurilor de surse de energie electrică din surse regenerabile în energia electrică furnizată și modalitatea de control al calculelor efectuate.

(5) Instituția publică de suport, în vederea realizării atribuției sale prevăzute la art. 7 alin. (13), și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cooperează prin schimb de informații în scopul implementării prevederilor prezentului articol.”

31. La articolul 33:

denumirea articolului va avea următorul cuprins:

„Articolul 33. Aspecte privind conformitatea biocarburanților”;

alineatul (1) se abrogă;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Pentru a putea beneficia de schemele de sprijin prevăzute de prezenta lege, biocarburanții produși local sau importați, inclusiv în amestec cu produsele petroliere principale, trebuie să corespundă condițiilor stabilite de prezenta lege. Criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, procedura de verificare a respectării acestor criterii la producerea biocarburanților, precum

și Metodologia de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră se aprobă de Guvern.”

la alineatul (3), după cuvintele „al impactului biocarburanților” se introduce textul „ , biolichidelor și combustibililor din biomasă”.

32. La articolul 34:

în denumirea articolului, cuvântul „Schemă” se substituie cu cuvântul „Schemele”;

alineatul (1):

în partea introductivă, cuvintele „următoarea schemă” se substituie cu cuvintele „următoarele scheme”;

literele a) și b) vor avea următorul cuprins:

„a) preț fix, stabilit în cadrul licitației, conform art. 35, pentru producătorul eligibil mare care deține sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată mai mare decât limita de capacitate stabilită conform art.10 lit.e). La îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 38¹ alin. (1), în cadrul procedurilor de licitație are loc stabilirea prețului de exercitare, care este utilizat în vederea cuantificării valorii primei variabile ca diferența dintre acest preț și prețul de piață al tranzacționării pe piața pentru ziua următoare a energiei electrice produse;

b) tarif fix, aprobat conform art. 14 lit.b¹) pentru producătorul eligibil mic care deține sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată ce nu depășește limita de capacitate stabilită conform art. 10 lit. e), dar care nu este mai mică de 10 kW.”

alineatul (1¹) va avea următorul cuprins:

„(1¹) Producătorii de energie electrică care beneficiază de schema de sprijin stabilită până la data intrării în vigoare a prezentei legi nu pot beneficia, pentru aceeași centrală electrică/aceleași centrale electrice, de schemele de sprijin stabilite la alin. (1).”

articolul se completează cu alineatele (1²) și (1³) cu următorul cuprins:

„(1²) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică ajustează anual, în funcție de evoluția ratei de schimb a monedei naționale față de dolarul american, tarifele producătorilor de energie electrică care beneficiază de schema de sprijin stabilită până la data intrării în vigoare a prezentei legi, în conformitate cu termenele și calendarul de ajustare a tarifelor fixe și prețurilor fixe pentru producătorii eligibili stabilite în metodologia aprobată de Agenție potrivit art. 14 alin. (2).

(1³) Producătorii de energie electrică care beneficiază de schema de sprijin stabilită până la data intrării în vigoare a prezentei legi, în cazul în care fac parte din grupul de echilibrare al furnizorului central de energie electrică sau devin părți ale acestuia, beneficiază de mecanismul stabilit la art.37 alin.(7)-(10), cu respectarea caracterului

temporar al mecanismului în conformitate cu alin. (11) din articolul menționat.”

la alineatul (2), literele a) și b) vor avea următorul cuprins:

„a) producătorii eligibili mari care au câștigat licitația în condițiile prezentei legi;

b) producătorii eligibili mici, după confirmarea statutului în condițiile prezentei legi.”

articolul se completează cu alineatele (4)-(10) cu următorul cuprins:

„(4) Pentru a beneficia de prețuri fixe sau, după caz, de tarife fixe, conform alin. (1), producătorii eligibili semnează cu furnizorul central de energie electrică contracte reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile în condițiile prezentului articol.

(5) Prin contractul reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile, producătorul eligibil se obligă să vândă, cu respectarea condițiilor stabilite în Regulile pieței energiei electrice, întreaga cantitate de energie electrică produsă (conform notificărilor) de centrala/centralele electrice pentru care a obținut statutul de producător eligibil.

(6) Producătorul eligibil poate renunța oricând la contractul reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile, fără drept de revenire asupra deciziei de renunțare.

(7) Contractul reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile este rezoluționat unilateral de către furnizorul central de energie electrică în cazul în care producătorul eligibil vinde, total sau parțial, energia electrică în baza altor contracte de comercializare a energiei electrice produse de centrala/centralele electrice pentru care a obținut statutul de producător eligibil.

(8) În cazurile stabilite la alin.(6) și (7), producătorul eligibil pierde statutul de producător eligibil pentru capacitățile de producere a energiei electrice ce fac obiectul contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile, care își încetează valabilitatea.

(9) Guvernul, în contextul îndeplinirii atribuțiilor stabilite la art. 10 lit. e), publică și, la necesitate, actualizează calendarul indicativ cu privire la frecvența planificată a procedurilor de licitație, de asemenea publică informații privind, după caz, capacitatea și bugetul/costul schemei de sprijin, tehnologiile eligibile, precum și alte detalii relevante și de interes general.

(10) Guvernul evaluează eficiența schemei de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile și efectele majore asupra diferitor grupuri de consumatori finali și asupra investițiilor în domeniu. Guvernul, prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ia în considerare rezultatele evaluării la modificarea/actualizarea Planului național integrat privind energia și clima și le include în rapoartelor privind implementarea acestuia.”

33. Articolul 35:

în denumirea și în cuprinsul articolului, sintagma „producător eligibil”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „producător eligibil mare” la forma gramaticală corespunzătoare, iar cuvintele „comisie de licitații”, la orice formă gramaticală - cu cuvintele „comisie de licitație”, la forma gramaticală corespunzătoare;

articolul se completează cu alineatul (2²) cu următorul cuprins:

„(2²) În condițiile în care decide anunțarea și organizarea de licitații limitate pentru anumite tehnologii, conform alin. (2¹) din prezentul articol, și alocă capacități în acest sens în conformitate cu art.10 lit.e), Guvernul poate dispune organizarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare în cadrul unor locații specifice. Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice stabilește modul în care este organizată licitația, gradul de dezvoltare de către Guvern, cu asistența organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, a proiectului investițional, inclusiv modul în care se asigură racordarea și accesul la rețeaua electrică a centralei electrice care urmează a fi construită și corespunderea acesteia cerințelor aplicabile privind protecția mediului.”

la alineatul (3), ultimul enunț va avea următorul cuprins: „Anunțul privind inițierea procedurii de licitație se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova cu cel puțin două luni înainte de inițierea procedurii de recepționare a ofertelor.”

alineatele (4) și (6) vor avea următorul cuprins:

„(4) În vederea asigurării transparenței și nediscriminării participanților la procedura de licitație, documentația de licitație se plasează pe pagina web oficială a organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și se include în anunțul privind inițierea procedurii de licitație. Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare stabilește lista exhaustivă a conținutului documentației de licitație.”

„(6) La licitație pot participa toți doritorii care întrunesc condițiile și care corespund criteriilor licitației. Nu pot participa la licitație persoanele care urmează să construiască centrale electrice cu echipament utilizat sau cu echipament nou fabricat cu mai mult de 36 de luni înainte de punerea în funcțiune a centralei. Termenul indicat în prezentul alineat poate fi prelungit cu durata stabilită de Guvern în condițiile aplicării dreptului prevăzut la art. 37 alin. (1¹).”

articolul se completează cu alineatul (10) cu următorul cuprins:

„(10) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, în vederea asigurării transparenței în procesul de organizare a licitațiilor, publică pe pagina sa web oficială și actualizează continuu informațiile privind procedurile de licitație organizate, inclusiv privind ratele de realizare a proiectelor.”

34. La articolul 36:

în denumire și în cuprinsul articolului, sintagma „producător eligibil”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „producător eligibil mic” la forma gramaticală corespunzătoare;

alineatele (1¹), (5) și (5¹) vor avea următorul cuprins:

„(1¹) Garanția pentru participare și garanția de bună execuție a contractului se stabilesc și se aplică în mod nediscriminatoriu, în mărime fixă pentru fiecare 1 kW putere instalată, în conformitate cu Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil mic.”

„(5) Pentru confirmarea statutului de producător eligibil mic se pot adresa toți doritorii care întrunesc condițiile și care corespund criteriilor stabilite în conformitate cu prezenta lege. Nu poate fi confirmat statutul de producător eligibil mic pentru persoanele care urmează să construiască centrale electrice cu echipament utilizat sau echipament nou fabricat cu mai mult de 36 de luni înainte de punerea în funcțiune. Termenul indicat în prezentul alineat poate fi prelungit cu durata stabilită de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în condițiile aplicării dreptului prevăzut la art. 37 alin. (1²).

(5¹) Un investitor care este beneficiar efectiv în sensul art. 5² din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului nu are dreptul să solicite confirmarea statutului de producător eligibil mic, în conformitate cu prezentul articol, pentru dezvoltarea a două sau a mai multor centrale electrice care utilizează același tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile dacă puterea electrică instalată/cumulată a acestora este mai mare decât limita de capacitate stabilită de către Guvern în conformitate cu art. 10 lit. e) din prezenta lege. În acest caz, investitorul respectiv urmează să participe la licitație pentru a obține dreptul de producător eligibil mare în conformitate cu art. 35 din prezenta lege.”

articolul se completează cu alineatul (5²) cu următorul cuprins:

„(5²) În vederea implementării prevederilor alin. (5¹), la solicitarea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, Agenția Servicii Publice prezintă lista beneficiarilor efectivi ai solicitantului care depune cererea pentru confirmarea statutului de producător eligibil mic, asigurându-se regimul de confidențialitate a informației transmise și protecția datelor cu caracter personal.”

alineatul (8) va avea următorul cuprins:

„(8) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică stabilește cerințele aplicabile procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil mic pentru verificarea respectării de către producătorii eligibili mici a obligației ce le revine în legătură cu construcția centralei electrice în termenele și în condițiile stabilite de procedura respectivă, iar în calitate de organ al supravegherii energetice de stat emite actul de corespundere a centralei electrice, în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.”

35. La articolul 37:

alineatele (1)-(3) vor avea următorul cuprins:

„(1) După ce a participat la licitație și a obținut statutul de producător eligibil mare sau după confirmarea statutului de producător eligibil mic, producătorul, timp de 15 ani de la punerea în funcțiune a centralei electrice, are dreptul de a comercializa întreaga cantitate de energie electrică livrată în rețelele electrice la prețul fix stabilit în cadrul licitației sau, la îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 38¹ alin. (1), este obligat să o vândă pe piață și să primească, suplimentar la prețul de piață, o primă variabilă ori să plătească o primă variabilă, în limitele prețului de exercitare, și, respectiv, are dreptul de a comercializa energia electrică la tariful fix aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu prezenta lege. În acest interval de timp, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică ajustează prețurile fixe/de exercitare stabilite în cadrul licitației și tarifele fixe în funcție de evoluția ratei de schimb a monedei naționale față de dolarul american, în conformitate cu metodologia aprobată de Agenție potrivit art. 14 alin. (2).

(1¹) După obținerea statutului de producător eligibil mare în cadrul licitației sau după confirmarea statutului de producător eligibil mic, producătorul este obligat să construiască și să pună în funcțiune centrala electrică în termen de 36 de luni de la data anunțării rezultatelor licitației sau, după caz, în termen de 24 de luni de la data confirmării statutului de producător eligibil mic, de asemenea este obligat să respecte celelalte condiții stabilite în cadrul licitației sau al procedurii respective, stabilite în conformitate cu prezenta lege și cu regulamentele prevăzute la art. 35 alin. (2) și la art. 36 alin. (1). Termenul de punere în funcțiune a centralei electrice stabilit în prezentul alineat poate fi prelungit de către Guvern, în cazul oferirii statutului de producător eligibil mare în cadrul licitației, sau de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în cazul confirmării statutului de producător eligibil mic, cu până la 24 de luni, dacă centrala electrică respectivă nu poate fi pusă în funcțiune din motive întemeiate, neimputabile producătorului eligibil, cum ar fi lipsa posibilității de a racorda centrala electrică la rețeaua electrică din cauza nerespectării de către operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuție a termenelor privind dezvoltarea rețelei electrice conform planurilor de dezvoltare și investiții sau conform procedurii stabilite la art.28 alin.(6¹), întârzierea de către operatorul de sistem în executarea și punerea în funcțiune a instalației de racordare conform contractului de racordare sau în condițiile unui impediment justificator (condiții de forță majoră) și circumstanțe neimputabile producătorului eligibil.

(2) Dacă un producător construiește și pune în funcțiune o centrală electrică cu echipament utilizat sau cu echipament nou fabricat cu mai mult de 24 de luni până la punerea în funcțiune a centralei electrice, în cazul producătorilor cărora le-a fost confirmat statutul de producător eligibil mic, sau cu mai mult de 36 de luni de la punerea în funcțiune a centralei electrice, în cazul producătorilor care au obținut statutul de producător eligibil mare în cadrul licitației, la care este adăugat termenul prelungit conform alin. (1¹), ori cu încălcarea celorlalte condiții prevăzute în prezenta lege, dreptul său de a comercializa cantitatea de energie electrică la tariful fix aprobat în conformitate cu prezenta lege ori, respectiv, la preț fix sau dreptul de a obține prima variabilă se retrage, iar garanția de bună execuție a contractului se transferă la bugetul de stat. Capacitatea alocată producătorului respectiv se returnează și se ia în considerare la următoarea licitație sau, după caz, la

procedura de confirmare a statutului de producător eligibil mic.

(3) În cazul în care un producător eligibil nu pune în funcțiune centrala electrică în termenele stabilite în conformitate cu alin. (1¹), dreptul său de a comercializa cantitatea de energie electrică la tariful fix aprobat în conformitate cu prezenta lege ori, respectiv, la preț fix sau dreptul de a obține prima variabilă se retrage, iar garanția de bună execuție a contractului se transferă la bugetul de stat. Capacitatea alocată acestuia se returnează și se ia în considerare la următoarea licitație sau, după caz, la procedura de confirmare a statutului de producător eligibil mic.”

articolul se completează cu alineatul (4¹)-(4⁷) cu următorul cuprins:

„(4¹) Producătorii eligibili sunt obligați să facă parte din grupul de echilibrare pentru care este responsabil furnizorul central de energie electrică. La stabilirea existenței unei piețe pe parcursul zilei lichide, producătorii eligibili sunt în drept să decidă asupra grupului de echilibrare din care să facă parte.

(4²) Producătorul eligibil mic este în drept să înstrăineze centrala electrică care este pusă în funcțiune și produce energie electrică din surse regenerabile și în baza căreia și-a dobândit statutul. La solicitarea cumpărătorului centralei electrice, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică confirmă statutul de producător eligibil mic pentru acesta. După confirmarea statutului de producător eligibil mic, cumpărătorul centralei electrice are dreptul să i se achiziționeze, în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice, energia electrică produsă și livrată în rețeaua electrică până la expirarea termenului de 15 ani pentru care s-a garantat producătorului eligibil cumpărarea obligatorie a energiei electrice. Furnizorul central de energie electrică modifică contractul reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile prin substituirea producătorului eligibil.

(4³) Producătorul eligibil mare este în drept să înstrăineze centrala electrică care este pusă în funcțiune și produce energie electrică din surse regenerabile și în baza căreia și-a dobândit statutul. Cumpărătorul centralei electrice informează Guvernul cu privire la cumpărarea centralei electrice eligibile. Cumpărătorul solicită furnizorului central de energie electrică modificarea contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile și/sau a contractului pentru diferențe. Cumpărătorul centralei electrice eligibile are dreptul să i se achiziționeze, în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice, energia electrică produsă și livrată în rețeaua electrică până la expirarea termenului de 15 ani pentru care s-a garantat producătorului eligibil mare cumpărarea obligatorie a energiei electrice.

(4⁴) În cazul în care un producător eligibil mic nu își poate onora obligațiile față de creditori și/sau finanțatori, creditorii și/sau finanțatorii producătorului eligibil mic sunt în drept să propună modificarea hotărârii Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la confirmarea statutului de producător eligibil mic prin înlocuirea producătorului cu o nouă entitate, depunând la Agenție o solicitare în acest sens și prezentând toate actele necesare conform Regulamentului privind confirmarea statutului de producător eligibil mic și acordul scris al producătorului respectiv. Agenția examinează solicitarea în termen de 30 de zile și efectuează, după caz, modificările respective în

hotărârea cu privire la confirmarea statutului de producător eligibil mic. Noua entitate propusă de creditori și/sau finanțatori trebuie să corespundă prevederilor prezentei legi.

(4⁵) Nu se consideră o încălcare a prevederilor art.36 alin.(5¹) înlocuirea entității deținătoare a statutului de producător eligibil mic, din momentul preluării centralei electrice în condițiile alin. (4⁴) din prezentul articol, de către creditor și/sau finanțator pentru o perioadă de cel mult 12 luni.

(4⁶) În cazul în care un producător eligibil mare nu își poate onora obligațiile față de creditori și/sau finanțatori, creditorii și/sau finanțatorii producătorului eligibil mare sunt în drept să depună la comisia de licitație o solicitare de înlocuire a producătorului cu o nouă entitate, prezentând toate actele necesare conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare și acordul scris al producătorului respectiv. Comisia de licitație examinează solicitarea în termen de 60 de zile și, după caz, propune Guvernului modificarea hotărârii privind oferirea statutului de producător eligibil mare. Noua entitate propusă de creditori și/sau finanțatori trebuie să corespundă prevederilor prezentei legi.

(4⁷) În modelul contractului pentru diferențe și în modelul contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile se stabilesc termenele și condițiile detaliate pentru înstrăinarea centralei electrice și înlocuirea producătorului eligibil cu o nouă entitate, luându-se în considerare principiile stabilite la alin. (4²)-(4⁶).”

la alineatul (5), cuvintele „de a i se achiziționa” se substituie cu cuvintele „de a comercializa”;

articolul se completează cu alineatele (7)-(11) cu următorul cuprins:

„(7) La calculul dezechilibrelor de energie electrică pentru perioada de calcul, poziția netă măsurată (PNM) a producătorilor eligibili, determinată conform Regulilor pieței energiei electrice, se ajustează de către operatorul sistemului de transport la poziția netă contractuală (PNC) dacă aceasta se află în intervalele +/- 8%, în cazul utilizării sursei eoliene, și +/- 4%, în cazul utilizării sursei fotovoltaice.

(8) Prețul dezechilibrului pozitiv pentru cantitatea de energie electrică produsă de producătorul eligibil în exces față de limita superioară stabilită conform alin. (7) este limitat inferior la 50% din tariful fix sau prețul fix, sau, după caz, prețul de exercitare al producătorului eligibil.

(9) Prețul dezechilibrului negativ pentru cantitatea de energie electrică ce trebuie achiziționată de producătorul eligibil ca deficit față de limita inferioară stabilită conform alin. (7) este limitat superior la 200% din tariful fix sau prețul fix, sau, după caz, prețul de exercitare al producătorului eligibil.

(10) Costurile dezechilibrelor producătorilor eligibili care utilizează sursa eoliană sau sursa fotovoltaică în intervalele stabilite la alin. (7)-(9) se suportă de furnizorul central de energie electrică și se transferă furnizorilor consumatorilor finali prin intermediul prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile.

(11) Prevederile alin. (7)-(10) se aplică tuturor producătorilor eligibili până la stabilirea existenței unei piețe pe parcursul zilei lichide.”

36. La articolul 38 alineatul (2):

în partea introductivă, cuvintele „centralei electrice existente” se substituie cu textul „centralei electrice, a celei existente sau a celei care se află în construcție/dezvoltare, în baza căreia s-a obținut statutul de producător eligibil,”;

alineatul se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„c) să livreze cantitatea de energie electrică produsă de capacitatea pentru care a fost confirmat statutul de producător eligibil mic și de capacitatea adițională, în cazul centralei care se află în construcție/dezvoltare, la tariful fix aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în funcție de categoria de capacitate în care se încadrează capacitatea cumulată a centralei electrice.”

37. La articolul 38¹:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile încheiate cu producători eligibili mari stabiliți în cadrul procedurilor de licitații înainte de îndeplinirea condițiilor stabilite în prezentul alineat sunt înlocuite cu contracte pentru diferențe, cu decontare financiară, în termen de 6 luni, după îndeplinirea următoarelor condiții:

a) piața pentru ziua următoare este înființată și este operațională;

b) prețul pentru fiecare interval de tranzacționare pe piața pentru ziua următoare este stabilit pe durata ultimelor 6 luni consecutive.”

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Producătorii eligibili mari sunt obligați să comercializeze pe piața angro energia electrică din surse regenerabile din momentul încheierii contractelor pentru diferențe în conformitate cu alin. (1).”

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Producătorii eligibili mici sunt exonerati de obligația de a comercializa individual energia electrică produsă pe piețele angro ale energiei electrice. La întrunirea condițiilor menționate la alin. (1) din prezentul articol, furnizorul central de energie electrică achiziționează de la producătorii eligibili mici energia electrică generată de aceștia, în baza contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile și în condițiile stabilite în Regulile pieței energiei electrice (conform notificărilor), și o vinde pe piața angro a energiei electrice. Producătorilor eligibili mici li se garantează obținerea veniturilor calculate în baza tarifelor fixe și a cantităților de energie electrică produsă (conform notificărilor), pe perioada de contract rămasă până la întrunirea termenului stabilit în conformitate cu art. 37 alin. (1).”

articolul se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Furnizorul central de energie electrică, în condițiile în care obține venituri financiare de la comercializarea energiei electrice din surse regenerabile pe piața angro care depășesc cheltuielile suportate întru onorarea obligațiilor ce reies din contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile semnate cu producătorii eligibili mici, cumulează veniturile suplimentare astfel obținute pe contul bancar operaționalizat în conformitate cu art.30 alin.(1²). Furnizorul central utilizează veniturile suplimentare în vederea acoperirii rezultatelor negative înregistrate la comercializarea energiei electrice pe piața angro în alte perioade de gestiune. Necesarul de resurse financiare pentru onorarea obligațiilor contractuale ce reies din contractele semnate cu producătorii eligibili mici, care nu este acoperit de venitul obținut de furnizorul central din comercializarea energiei electrice din surse regenerabile pe piața angro, obținut în perioada de gestiune respectivă sau anterior acesteia, se recuperează prin intermediul prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile, stabilit conform art. 30¹. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică stabilește, în Regulile pieței energiei electrice, reguli detaliate privind comercializarea energiei electrice din surse regenerabile pe piața angro de către furnizorul central de energie electrică, inclusiv mecanismul de supraveghere și control al utilizării mijloacelor financiare obținute de furnizorul central de energie electrică și de contabilitate separată a fluxurilor de mijloace bănești aferente gestionării contractelor semnate cu producătorii eligibili mari și producătorii eligibili mici.”

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Furnizorul central de energie electrică și producătorii eligibili mari convin asupra încheierii contractului pentru diferențe, care prevede păstrarea echilibrului dintre beneficii, drepturi și responsabilități, riscuri și compensații, după cum s-a convenit între părți la semnarea contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile. Prevederile privind prețul de comercializare a energiei electrice obținut în cadrul procedurii de licitație se completează cu prevederi privind prețurile de piață înregistrate pe piața pentru ziua următoare și privind prima variabilă determinată de diferența dintre prețul de piață și prețul de exercitare stabilit în cadrul licitației.”

articolul se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Furnizorul central de energie electrică poate oferi servicii de agregator pentru producătorii eligibili, în condiții de piață.”

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali sunt obligați să achite furnizorului central de energie electrică obligațiunile financiare rezultate din aplicarea alin. (3), ca componentă a prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile instituită de prezenta lege, care reprezintă sume determinate de diferența dintre prețul de pe piața angro a energiei electrice și prețurile de exercitare, de cantitățile notificate de energie electrică din surse regenerabile, proporțional cotelor-părți deținute pe piața energiei electrice de furnizorii respectivi. Obligațiunile

financiare ale fiecărui furnizor se determină de furnizorul central de energie electrică în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice.”

38. Legea se completează cu articolele 38² și 38³ cu următorul cuprins:

„**Articolul 38²**. Producerea energiei electrice din surse

regenerabile în condiții de piață

(1) Guvernul încurajează investitorii și dezvoltatorii de proiecte de producere a energiei electrice din surse regenerabile, prin intermediul politicilor cu incidență în domeniul promovării energiei din surse regenerabile și energiei electrice, să dezvolte proiecte în condiții de piață, fără a beneficia de schema de sprijin instituită de prezenta lege.

(2) Guvernul promovează politici de integrare a centralelor de producere a energiei electrice din surse regenerabile în piețele organizate ale energiei electrice, cu respectarea prevederilor prezentei legi, ale Legii nr.107/2016 cu privire la energia electrică și ale Regulilor pieței energiei electrice.

(3) În vederea promovării investițiilor în tehnologii performante de valorificare a energiei din surse regenerabile, prietenoase mediului și durabile, centralele electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile care nu beneficiază de scheme de sprijin stabilite în conformitate cu prezenta lege și comercializează energia produsă în condiții de piață corespund condițiilor și cerințelor tehnice stabilite în Codul rețelilor electrice, aprobat în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.

(4) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile care activează în condiții de piață au dreptul de a comercializa energia electrică în baza contractelor pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile direct de la producător, în cazul producătorului care deține licență pentru furnizarea energiei electrice, în baza contractului pentru tranzacții *inter pares* sau prin alte modalități conforme cu prevederile prezentei legi și ale Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.

Articolul 38³. Contractele de vânzare-cumpărare a

energiei electrice din surse regenerabile

pe termen lung

(1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile și furnizorii serviciului universal sunt în drept să negocieze și să semneze contracte de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile pe termen lung în următoarele condiții, care trebuie îndeplinite cumulativ la data semnării:

a) prețul de contract este cu cel puțin 10% mai mic decât cel mai mic preț fix stabilit în cadrul celei mai recente licitații organizate conform art. 35 pentru aceeași tehnologie;

b) contractul nu depășește durata de 15 ani;

c) echipamentul de producere a energiei electrice utilizat nu are o dată de fabricare mai veche de 48 de luni la momentul punerii în funcțiune;

d) puterea instalată pentru fiecare loc de producere nu depășește 18 MW.

(2) Puterea instalată totală pentru care se pot negocia contracte de vânzare-cumpărare a energiei electrice din surse regenerabile pe termen lung este stabilită de Guvern, conform art. 10 lit. e²), pentru fiecare furnizor al serviciului universal proporțional cotei-părți deținute pe piață de furnizorul respectiv.

(3) Prețul de contract poate varia, pe durata contractului, proporțional cu ajustările efectuate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică la prețurile fixe în vigoare la data semnării contractelor, în conformitate cu procedura stabilită la art.37 alin.(1) pentru producătorii eligibili.”

39. Articolul 39:

la alineatul (2):

partea introductivă se completează cu cuvintele „pentru fiecare loc de consum pentru care se solicită aplicarea mecanismului de contorizare netă”;

litera b) se completează cu cuvintele „pentru locul de consum respectiv”;

la litera d), cuvântul „mecanism” se substituie cu cuvântul „aparat”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Consumatorul final deținător al centralei electrice instalează, pe cheltuiala sa, la punctul de măsurare din locul său de consum, un echipament de măsurare care să înregistreze diferența dintre cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică și cantitatea de energie electrică consumată din rețeaua electrică de către consumatorul final în cauză. Pentru măsurarea fluxurilor de energie electrică poate fi utilizat fie un contor bidirecțional, care înregistrează cantitatea de energie electrică consumată din rețeaua electrică și, respectiv, cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică, fie două contoare unidirecționale, care înregistrează, separat, cantitatea de energie electrică consumată din rețeaua electrică și, respectiv, cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică. Operatorul de sistem la ale cărui rețele este conectată centrala electrică a beneficiarului mecanismului contorizării nete îl notifică pe acesta despre posibilitatea comunicării în format electronic a datelor lunare sau cumulative pentru ultimele 12 luni, la intervenirea termenului stabilit în conformitate cu alin.(4) lit.b), cu privire la activitatea de generare a energiei electrice din surse regenerabile disponibilă pe invertor/invertoare.”

la alineatul (4):

litera a) se completează cu următorul enunț: „Operatorul sistemului de distribuție va înainta furnizorului plata pentru serviciul de distribuție prestat pentru locul de consum respectiv, luând în considerare cantitatea de energie electrică consumată din rețeaua electrică de distribuție pe parcursul lunii de consumatorul final care beneficiază de

mecanismul contorizării nete;”

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) în cazul în care, la sfârșitul lunii, cantitatea de energie electrică pe care consumatorul final deținător al centralei electrice a primit-o de la furnizor este mai mică decât cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică, furnizorul de energie electrică calculează soldul energiei livrate în rețeaua electrică și al celei consumate din rețea, iar diferența de cantitate se include în contul consumatorului final respectiv pentru a fi utilizată în lunile următoare. Până la data de 31 martie a fiecărui an, consumatorul final deținător al centralei electrice este în drept să solicite achitarea energiei electrice livrate în exces în rețea. Furnizorul stabilește dacă consumatorul final deținător al centralei electrice a livrat în rețeaua electrică o cantitate de energie care depășește cantitatea de energie electrică ce a fost consumată din rețea și procură de la consumatorul final respectiv energia electrică neutilizată până la data de 31 martie a fiecărui an la prețul mediu de procurare a energiei electrice pe piață de către furnizorul serviciului universal în anul calendaristic precedent.”

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) În cazul în care consumatorul final deținător al centralei electrice reziliază contractul cu privire la contorizarea netă sau se deconectează de la rețeaua electrică, furnizorul de energie electrică este obligat să îi achite acestuia contravaloarea energiei electrice neutilizate la prețul mediu de procurare a energiei electrice pe piață de către furnizorul serviciului universal în anul calendaristic precedent.”

articolul se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

„(5¹) Beneficiază de mecanismul de contorizare netă, în baza principiului „primul venit, primul servit”, consumatorii finali deținători ai centralelor electrice a căror capacitate instalată se înscrie în limitele stabilite de Guvern în conformitate cu art. 10 alin. e¹) și care au obținut avizul de racordare a centralei electrice.”

alineatul (6) se abrogă;

alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) Raporturile juridice dintre furnizorii de energie electrică și consumatorii finali deținători ai centralelor electrice care nu doresc să beneficieze de contorizarea netă sau care nu îndeplinesc condițiile pentru a beneficia de mecanismul contorizării nete se stabilesc în conformitate cu principiile și condițiile negociate de aceștia, de comun acord, prin încheiere de contracte corespunzătoare. În acest caz, centralele electrice ale consumatorilor finali menționați trebuie să fie echipate cu aparate de protecție care să permită deconectarea automată a centralei electrice de la rețeaua electrică și întreruperea livrării energiei electrice în rețea în cazul în care este întreruptă livrarea din rețea a energiei electrice către consumatorul final respectiv.”

alineatul (8):

se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) cantitatea de energie electrică generată lunar și/sau cumulativ pentru 12 luni, conform datelor recepționate de la beneficiarii mecanismului de contorizare netă potrivit alin. (3), și/sau estimată de operatorii sistemelor de distribuție, conform procedurii stabilite în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile;”

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică;”

alineatul se completează cu literele d) și e) cu următorul cuprins:

„d) cantitatea de energie electrică consumată din rețeaua electrică;

e) cantitatea de energie electrică livrată furnizorului serviciului universal prin aplicarea mecanismului de contorizare netă.”

articolul se completează cu alineatul (9) cu următorul cuprins:

„(9) Beneficiarii mecanismului de contorizare netă fac parte din grupul de echilibrare al furnizorilor lor de energie electrică și sunt exonerati de responsabilitatea financiară pentru dezechilibrele generate.”

40. Legea se completează cu articolele 39¹-39⁵ cu următorul cuprins:

„**Articolul 39¹**. Drepturile și obligațiile prosumatorilor

de energie electrică din surse regene

rabile

(1) Orice consumator final are dreptul de a construi una sau mai multe centrale electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile și de a deveni prosumator de energie electrică din surse regenerabile dacă îndeplinește următoarele condiții:

a) centrala electrică a prosumatorului este conectată la rețeaua electrică de distribuție și la instalația de utilizare a prosumatorului, în cadrul aceluiași loc de consum;

b) centrala electrică a prosumatorului funcționează în mod paralel și sincron cu rețeaua electrică și este echipată cu un mecanism de protecție care deconectează automat centrala electrică de la rețeaua electrică și întrerupe livrarea energiei electrice în rețea în cazul în care este întreruptă livrarea din rețea a energiei electrice către prosumator;

c) capacitatea totală instalată a centralei electrice (centralelor electrice) a prosumatorului este egală cu sau mai mică decât puterea contractată cu propriul furnizor de energie electrică pentru respectivul loc de consum și se încadrează în plafonul de capacitate individuală stabilit de Guvern, dar nu depășește 200 kW. Operatorul sistemului de distribuție poate limita capacitatea totală a centralei electrice în anumite zone din cauza limitărilor tehnice din rețeaua electrică în zonele respective, de asemenea poate limita

cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică de prosumatorul de energie electrică din surse regenerabile în anumite intervale de timp. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică monitorizează aceste cazuri și acțiunile întreprinse de operatorii de sistem în vederea soluționării acestor limitări și este responsabilă de soluționarea litigiilor dintre operatorii de sistem și prosumatori;

d) la punctul de măsurare din locul său de consum, acesta are obligația instalării unui echipament de măsurare bidirecțional care înregistrează, orar sau pe intervale, energia electrică livrată în rețeaua electrică și energia electrică consumată din rețea - echipamente cu citire la distanță având sistemele de comunicație compatibile cu cele ale operatorului sistemului de distribuție la ale cărui rețele este racordată centrala. Operatorul de sistem la ale cărui rețele este conectată centrala electrică a prosumatorului îl notifică pe acesta despre posibilitatea comunicării în format electronic a datelor lunare sau cumulative pentru ultimele 12 luni, la intervenirea termenului stabilit în conformitate cu art. 39² alin. (1) lit. c), cu privire la activitatea de generare a energiei electrice din surse regenerabile disponibilă pe invertor/invertoare.

(2) Orice prosumator de energie electrică din surse regenerabile care este proprietar, gestionar și/sau locatar al locuinței/clădirii ori cu drept de folosință asupra acesteia are dreptul:

1) să genereze energie electrică din surse regenerabile pentru consum propriu și să o stocheze, inclusiv să comercializeze surplusul de energie electrică produsă, cu condiția că, în cazul prosumatorului noncasnic, aceasta nu constituie activitatea sa principală comercială sau profesională, fără a fi supus:

a) unor proceduri și perceperii de plăți discriminatorii și disproporționate în raport cu energia electrică pe care o consumă din rețeaua electrică sau pe care o livrează în rețea;

b) unor proceduri discriminatorii sau disproporționate și oricăror perceperii de plăți care ar avea ca obiect energia electrică din surse regenerabile produsă și rămasă în locuință/clădire sau consumată de locuință/clădire pentru propriile necesități;

2) să instaleze, să dețină și să opereze sisteme de stocare a energiei electrice combinate cu centrale electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile fără a fi supus dublu unor plăți sau tarife pentru utilizarea rețelei pentru energia electrică stocată și rămasă în locuința/clădirea/gospodăria sa, inclusiv în acumulatorul/bateriile vehiculului său electric. Sistemul de stocare a energiei electrice din cadrul instalației prosumatorului, inclusiv bateria/acumulatorul vehiculului electric, trebuie să poată fi încărcat cu energie electrică produsă de centrala electrică proprie a prosumatorului;

3) să își păstreze drepturile și obligațiile în calitate de consumator final, inclusiv privind măsurile de protecție și dreptul la schimbarea furnizorului;

4) să primească o remunerare, inclusiv, dacă este cazul, prin schema de sprijin stabilită în conformitate cu art.39², pentru energia electrică din surse regenerabile produsă și livrată în rețeaua electrică, care reflectă valoarea de piață a energiei electrice;

5) să încheie un contract de furnizare a energiei electrice cu furnizorul său, dacă

acesta este desemnat drept furnizor al serviciului universal, furnizor de ultimă opțiune sau dacă furnizează la prețuri negociate, conform schemei de sprijin pentru prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, stabilită în conformitate cu prezenta lege, ori să negocieze și să încheie un contract de furnizare a energiei electrice în baza unor termene și condiții agreeate de ambele părți, dacă furnizorul său furnizează energie electrică la prețuri negociate;

6) să se angajeze, în comun cu alți prosumatori, pe baza unui acord, în activitățile menționate la pct. 1)-5), dacă sunt situați în aceeași clădire, inclusiv bloc locativ, și agreează asupra utilizării în comun a cantității de energie electrică produsă.

(3) Prosumatorul de energie electrică din surse regenerabile are următoarele obligații:

a) să dețină statutul de consumator final;

b) să solicite operatorului de sistem și să ofere acestuia dreptul de a notifica Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la racordarea la rețeaua electrică a centralei electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile construite și dreptul de a transmite datele specificate la alin. (4) pct. 1) lit. a)-f);

c) să livreze în rețeaua electrică de distribuție surplusul de energie electrică produsă, prin același punct de măsurare prin care achiziționează energia electrică;

d) să asigure faptul că rețeaua electrică și instalațiile sale interne sunt realizate în conformitate cu documentele normativ-tehnice aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică;

e) să ofere acces operatorului sistemului de distribuție la echipamentele de măsurare a energiei electrice produse de centrala electrică pe care o deține, dacă acestea nu asigură transmiterea datelor la distanță;

f) să îndeplinească și alte cerințe tehnice stabilite de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, inclusiv cele cu privire la măsurarea energiei electrice, stabilite în vederea implementării obligației prevăzute la lit. e).

(4) În vederea asigurării transparenței aferente politicilor de promovare a prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică are următoarele obligații:

1) să instituie, să documenteze, conform prevederilor actelor normative în domeniul informatizării și resurselor informaționale de stat și în domeniul registrelor, și să țină Registrul prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile, care include următoarele informații și date privind:

a) numele și adresa prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile;

b) categoria consumatorului final;

- c) tipul centralei electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile;
- d) locația centralei electrice;
- e) capacitatea instalată a centralei electrice;
- f) puterea contractată de consumatorul final;
- g) cantitatea de energie electrică din surse regenerabile produsă;
- h) cantitatea de energie electrică consumată din rețeaua electrică;
- i) cantitatea de energie electrică din surse regenerabile injectată în rețeaua electrică;

2) să publice, pe pagina sa web oficială, datele agregate cu privire la prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, conform pct. 1) lit. b)-i), și să le actualizeze trimestrial. Informațiile prevăzute la pct.1) lit.d) sunt agregate la nivel de unitate administrativ-teritorială, aparte pentru centrul raional și pentru localități, inclusiv la nivel de municipii.

(5) Prin derogare de la prevederile alin.(1) lit.a) și ale alin. (3) lit. c) din prezentul articol, orice potențial prosumator de energie electrică din surse regenerabile poate deține o centrală electrică localizată în afara locului său de consum dacă respectă prevederile prezentului articol și ale art. 39², precum și următoarele condiții cumulative:

a) centrala electrică a prosumatorului și locul său de consum sunt racordate la rețeaua electrică de distribuție gestionată de același operator al sistemului de distribuție;

b) centrala electrică produce energie electrică în beneficiul exclusiv al prosumatorului în cauză;

c) centrala electrică și locul de consum dispun de echipamente de măsurare, cu înregistrarea orară/pe intervale a energiei electrice livrate și, respectiv, consumate, în vederea stabilirii obiective a surplusului de energie electrică livrată în rețeaua electrică, instalate pe cheltuiala consumatorului final;

d) alte responsabilități și obligații stabilite de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în actele sale de reglementare.

Articolul 39². Schema de sprijin pentru prosumatorii

de energie electrică din surse regenerabile.

Mecanismul de facturare netă

(1) Implementarea schemei de sprijin pentru prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile se bazează pe următoarele principii:

a) furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică prosumatorilor, în calitatea primară a acestora de consumatori finali, la prețul stabilit în contractul de

furnizare a energiei electrice sunt obligați să încheie contracte de prosumator de energie electrică din surse regenerabile cu prosumatorii, în conformitate cu criteriile și condițiile stabilite de prezenta lege, și să achiziționeze surplusul de energie electrică generată de prosumatorii respectivi;

b) prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, în condițiile în care sunt respectate plafoanele de capacitate individuală, stabilite de Guvern în conformitate cu art. 10 lit. e¹), au dreptul la o remunerare pentru cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție, exprimată într-un echivalent monetar și cumulată într-un cont al prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile. În cont se reflectă contravaloarea energiei electrice livrate în rețeaua electrică de distribuție și contravaloarea energiei electrice consumate din rețeaua electrică de distribuție într-o perioadă de facturare (conform mecanismului de facturare netă). Contravaloarea energiei electrice livrate în rețeaua electrică de distribuție și contravaloarea energiei electrice consumate din rețeaua electrică de distribuție se iau în considerare la emiterea facturii pentru energia electrică de către furnizor și permit stabilirea soldului monetar aferent prosumatorului. Prețul și/sau modalitatea de stabilire a prețului aplicat la determinarea contravalorii cantității de energie electrică livrate în rețeaua electrică de distribuție se indică în anexa la contractul de furnizare-vânzare a energiei electrice;

c) în cazul în care soldul monetar dintre contravaloarea energiei electrice livrate în rețeaua electrică de distribuție și a celei consumate din rețeaua electrică de distribuție este pozitiv, acesta se transferă pentru a fi luat în considerare în următoarea perioadă de facturare. Soldul monetar este utilizat pentru achiziția de energie electrică pentru perioada de facturare de către prosumatorul de energie electrică din surse regenerabile într-o perioadă de timp ce nu depășește 12 luni. Perioada de 12 luni începe la data de 1 ianuarie sau la o altă dată stabilită de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Dacă la expirarea perioadei de 12 luni soldul monetar al prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile este pozitiv, la solicitarea prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile acesta este virat pe contul bancar indicat de prosumator sau este transferat pentru utilizare în următoarea perioadă.

(2) În vederea aplicării schemei de sprijin pentru prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, furnizorii serviciului universal și furnizorii de ultimă opțiune care au semnat contracte de prosumator de energie electrică din surse regenerabile procură energia electrică livrată de prosumatori în rețeaua electrică de distribuție la prețul mediu de închidere a pieței pentru ziua următoare în perioada de facturare. Până la stabilirea unei piețe pentru ziua următoare lichide, furnizorii serviciului universal și cei de ultimă opțiune vor aplica prețul mediu de procurare a energiei electrice pentru perioada de facturare de la toate sursele, cu excepția cantităților de energie electrică procurate de la furnizorul central de energie electrică. Prețul pentru energia electrică livrată în rețeaua electrică de prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile care au semnat contracte de furnizare cu furnizorul care furnizează energie electrică la prețuri negociate se stabilește în contract, în urma negocierilor dintre furnizor și prosumatorul de energie electrică din surse regenerabile.

(3) Prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile fac parte din grupul de echilibrare al furnizorilor lor de energie electrică și sunt exonerati de responsabilitatea

financiară pentru dezechilibrele generate.

Articolul 39³. Instalarea centralelor electrice de

producere a energiei electrice din

surse regenerabile în clădiri

(1) Consumatorii finali din cadrul clădirilor, inclusiv al blocurilor locative, astfel cum sunt specificate la art.3 alin.(1) din Legea nr.282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, pot beneficia de următoarele drepturi în calitate de prosumatori de energie electrică din surse regenerabile care acționează în mod colectiv:

1) să genereze energie electrică din surse regenerabile pentru consum propriu, să o stocheze și să comercializeze surplusul de energie electrică din surse regenerabile produsă, inclusiv în baza contractelor pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile direct de la producător, prin intermediul furnizorilor de energie electrică, al tranzacțiilor *inter pares*, fără a fi supuși:

a) unor proceduri și perceperi de plăți discriminatorii și disproporționate în raport cu energia electrică pe care o consumă din rețeaua electrică sau pe care o livrează în rețea;

b) unor proceduri discriminatorii sau disproporționate și oricăror perceperi de plăți care ar avea ca obiect energia electrică din surse regenerabile produsă și rămasă în/consumată de locuință/clădire pentru propriile necesități;

2) să instaleze, să dețină și să opereze sisteme de stocare a energiei electrice combinate cu centrale electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile fără a fi supuși dublu unor plăți sau tarife pentru capacitate în funcție de puterea contractată la locul de consum pentru energia electrică stocată și rămasă în locuința lor;

3) să își păstreze drepturile și obligațiile în calitate de consumatori finali;

4) să primească o remunerare, inclusiv, dacă este cazul, prin scheme de sprijin, pentru energia electrică din surse regenerabile produsă și livrată în rețeaua electrică, care reflectă valoarea de piață a energiei electrice.

(2) Prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile situați în aceeași clădire sau în același bloc locativ, în condițiile în care se organizează în conformitate cu prevederile Legii nr.187/2022 cu privire la condominiu, au dreptul să convină asupra modalității de consum în comun al energiei electrice generate în locul sau locurile în care se află aceștia, inclusiv în spațiile de uz comun, cu respectarea prevederilor regulamentelor menționate la alin.(4) din prezentul articol, aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Modalitatea de consum în comun prevede un mecanism de deducere din cantitățile măsurate de energie electrică generată de centrala/centralele electrice a unor consumuri limitate înregistrate de echipamentele de măsurare comerciale individuale, inclusiv din spațiile de uz comun, considerându-se că respectiva cantitate poate fi consumată de instalațiile de utilizare din cadrul clădirii sau blocului locativ nefiind injectată în rețeaua electrică de distribuție, și este completată cu un mecanism de reducere din

contul cantităților suplimentare de energie electrică generată de centrala/centralele electrice a plăților pentru consumurile înregistrate de echipamentele de măsurare comerciale individuale, inclusiv din spațiile de uz comun, considerându-se că acest surplus de energie electrică este livrat în mod inevitabil în rețeaua electrică.

(3) Consumatorii finali casnici proprietari de apartamente în blocuri locative sau consumatorii din clădirile cu destinație mixtă au dreptul de a beneficia de statutul de prosumator de energie electrică din surse regenerabile în condițiile art. 39¹ alin.(5).

(4) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică elaborează și aprobă principii și norme cu privire la activitatea prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile care acționează în mod colectiv, pe care le integrează în Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice și Regulamentul privind furnizarea energiei electrice, aprobate în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. Acestea vor include:

a) norme tehnice și cerințe față de centrala/centralele prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile din clădiri, inclusiv din blocurile locative;

b) prevederi cu privire la numărul și tipul echipamentelor de măsurare a energiei electrice, inclusiv cu înregistrare orară/pe intervale;

c) principii privind consumul în comun al energiei electrice din surse regenerabile generate de către prosumatorii de energie electrică din clădiri, inclusiv din blocurile locative, în beneficiul tuturor prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile, luându-se în considerare cerințele față de modalitatea de consum în comun expuse la alin. (2) și existența sau lipsa sistemelor de stocare a energiei electrice. Principiile privind consumul în comun iau în considerare de asemenea existența în cadrul clădirilor cu destinație mixtă sau al blocurilor locative a prosumatorilor care fac uz de dreptul acestora conferit în temeiul alin. (3).

Articolul 39⁴. Aplicarea mecanismelor de contorizare

netă și facturare netă de utilizatorii

sistemelor de distribuție închise și

de operatorii sistemelor de distribuție

închise

(1) Operatorul sistemului de distribuție închis este în drept să construiască centrală electrică de producere a energiei electrice din surse regenerabile pentru acoperirea consumului propriu și al utilizatorilor sistemului de distribuție închis. Operatorul sistemului de distribuție închis achită furnizorului cantitatea de energie electrică consumată lunar din rețeaua electrică la prețul pentru furnizarea energiei electrice în conformitate cu contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice, stabilit conform prevederilor prezentei legi. Cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică din sistemul de distribuție închis se achită operatorului sistemului de distribuție închis de către furnizor lunar, la prețul

pentru vânzarea energiei electrice stabilite în contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(2) Utilizatorul sistemului de distribuție închis este în drept să construiască centrală electrică de producere a energiei electrice din surse regenerabile pentru acoperirea consumului propriu. Utilizatorul sistemului de distribuție închis achită operatorului sistemului de distribuție închis cantitatea de energie electrică consumată lunar din sistemul de distribuție închis la prețul pentru energia electrică în conformitate cu contractul de alimentare/vânzare a energiei electrice. Cantitatea de energie electrică livrată de utilizatorul sistemului de distribuție închis în sistemul de distribuție închis se achită lunar de către operatorul sistemului de distribuție închis la prețul pentru vânzarea energiei electrice stabilite în contractul de alimentare/vânzare a energiei electrice.

(3) În cazul în care utilizatorul sistemului de distribuție închis a încheiat contract de furnizare a energiei electrice cu un furnizor și are centrală electrică care produce energie electrică din surse regenerabile pentru acoperirea consumului propriu, părțile contractului încheie contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice. Utilizatorul sistemului de distribuție închis achită furnizorului cantitatea de energie electrică furnizată lunar utilizatorului de sistem la prețul pentru energia electrică în conformitate cu contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice. Cantitatea de energie electrică livrată de utilizatorul sistemului de distribuție închis în sistemul de distribuție închis se achită lunar de către furnizorul utilizatorului sistemului de distribuție închis la prețul pentru vânzarea energiei electrice stabilite în contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice.

(4) Operatorii sistemelor de distribuție închise și utilizatorii acestora, deținători de centrale electrice din surse regenerabile, asigură instalarea, pe cheltuielile proprii, a echipamentelor de măsurare a energiei electrice necesare pentru măsurarea energiei electrice generate de centralele electrice respective.

(5) Capacitatea centralei electrice/centralelor electrice a/ale operatorului sistemului de distribuție închis este egală cu sau mai mică decât puterea contractată cu propriul furnizor de energie electrică, dar nu depășește 200 kW.

(6) Capacitatea centralei electrice/centralelor electrice a/ale utilizatorului sistemului de distribuție închis este egală cu sau mai mică decât puterea contractată cu propriul furnizor de energie electrică sau operator al sistemului de distribuție închis, dar nu depășește 200 kW. Operatorul sistemului de distribuție închis se asigură că la integrarea centralelor electrice care produc din surse regenerabile sunt menținute stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice din cadrul sistemului de distribuție închis.

(7) Prin derogare de la prevederile Legii nr.107/2016 cu privire la energia electrică, admiterea în exploatare a centralei electrice a utilizatorului sistemului de distribuție închis se confirmă prin actul de corespundere eliberat de organul supravegherii energetice de stat în conformitate cu Regulamentul de admitere în exploatare a instalațiilor electrice.

Articolul 39⁵. Comunitățile de energie din surse

regenerabile. Principii aferente calității

de membru sau acționar

(1) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică elaborează Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea comunităților de energie din surse regenerabile, cu luarea în considerare a următoarelor principii:

1) principii aferente calității de membru sau acționar:

a) comunitatea de energie din surse regenerabile este formată din doi sau mai mulți membri sau acționari, organizați în conformitate cu un statut;

b) membri sau acționari ai unei comunități de energie din surse regenerabile pot fi persoanele fizice, asociațiile de proprietari din condominiu, întreprinderile mici și mijlocii, satele și orașele, reprezentate de organele lor executive, consumatorii finali, inclusiv consumatorii vulnerabili de energie, în sensul Legii nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice;

c) participarea într-o comunitate de energie din surse regenerabile este voluntară și deschisă. Orice persoană sau entitate menționată la lit.b) are dreptul să adere sau să părăsească o comunitate de energie din surse regenerabile în orice moment, în conformitate cu actele normative aplicabile și statutul acestora. Actele normative aplicabile nu pot stabili condiții sau proceduri nejustificate sau discriminatorii care ar împiedica participarea într-o comunitate de energie din surse regenerabile sau retragerea membrilor sau acționarilor din aceasta;

d) membrii unei comunități de energie din surse regenerabile își mențin drepturile și obligațiile în calitate de consumatori finali, inclusiv dreptul la schimbarea furnizorului;

2) principii privind guvernarea comunităților de energie din surse regenerabile:

a) scopul comunității de energie din surse regenerabile este producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru a satisface nevoile în energie ale membrilor sau acționarilor comunității într-o manieră durabilă, creând beneficii de mediu, economice sau sociale pentru membrii sau acționarii săi, sau pentru arealul în care aceasta operează. Statutul comunității de energie din surse regenerabile, prevede că, în vederea atingerii scopului consimțit, comunitatea dezvoltă proiecte și investește în proiecte de valorificare a energiei din surse regenerabile și eficiență energetică;

b) comunitatea de energie din surse regenerabile este o entitate autonomă care acționează în nume propriu, poate exercita drepturi și poate fi supusă unor obligații independente de membrii și acționarii săi. Comunitatea este controlată și gestionată de acționarii sau membrii săi;

c) actele normative relevante și statutul comunității de energie din surse regenerabile stabilesc aspecte referitoare la modul în care se exercită controlul efectiv și gestionarea unei comunități;

d) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică instituie, documentează, conform prevederilor actelor normative în domeniul informatizării și resurselor

informaționale de stat și în domeniul registrelor, și ține Registrul comunităților de energie din surse regenerabile;

3) principii aferente drepturilor și obligațiilor comunităților de energie din surse regenerabile:

a) comunitățile de energie din surse regenerabile au următoarele drepturi:

1. să producă, să consume, să stocheze și să comercializeze energia din surse regenerabile, inclusiv în baza contractului pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile direct de la producător;

2. să stabilească reguli de consum în comun al energiei din surse regenerabile produse de unitățile de generare a energiei deținute de comunitate între membrii și acționarii acesteia, în baza unui acord;

3. să acceseze toate piețele energetice relevante, atât direct, cât și prin intermediari/agregatori, într-un mod nediscriminatoriu, în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică;

4. să beneficieze de schemele de sprijin stabilite în conformitate cu art. 34;

5. să nu fie supuse unui tratament discriminatoriu în ceea ce privește activitățile, drepturile și obligațiile lor în calitate de consumatori finali, producători, furnizori, operatori ai sistemelor de distribuție sau de alți participanți la piață;

b) comunitățile de energie din surse regenerabile au obligația de a acționa pe piețele energetice în calitate de participanți cu drepturi depline, cu respectarea prevederilor actelor normative și ale celor de reglementare cu incidență în domeniul pieței energiei electrice, precum și a cerințelor aferente.

(2) În vederea promovării comunităților de energie din surse regenerabile, Agenția Națională pentru Reglementarea Energetică elaborează și aprobă reglementări cu privire la drepturile și obligațiile operatorilor de sistem, ale furnizorilor și ale altor participanți la piețele energetice în ceea ce privește racordarea, folosirea în comun a energiei în cadrul comunității, măsurarea energiei electrice, cu privire la responsabilitățile de echilibrare și facturare, precum și la alte aspecte relevante pentru dezvoltarea, buna funcționare și integrarea comunităților de energie din surse regenerabile în piețele energetice.

(3) Guvernul, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu respectarea prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și ale Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, dezvoltă și pune la dispoziția consumatorilor finali și a părților menționate la alin. (1) pct.1) lit.b) din prezentul articol programe de finanțare, susținute financiar de la bugetul de stat și/sau de resursele financiare mobilizate din surse externe, cu sprijinul partenerilor de dezvoltare, care ar facilita accesul la finanțare pentru dezvoltarea comunităților de energie din surse regenerabile.

(4) Guvernul, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în

domeniul energiei, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, precum și instituția publică de suport oferă autorităților administrației publice locale sprijin în vederea facilitării înființării comunităților și participării directe a localităților în cadrul acestora, precum și sprijin în aspecte legate de reglementarea activității comunităților de energie din surse regenerabile și de consolidarea capacităților acestora.”

41. Articolul 40 va avea următorul cuprins:

„Articolul 40. Informații cu privire la echipamente

și sisteme

(1) Furnizorul de echipamente și sisteme pentru încălzire și răcire sau pentru producerea ori consumul de energie electrică din surse regenerabile asigură accesul la informația privind beneficiile nete, costurile și eficiența energetică ale acestor echipamente și sisteme.

(2) În vederea asigurării transparenței cu privire la activitatea de producere a energiei electrice din surse regenerabile de producătorii locali se introduc următoarele obligații:

a) deținătorii centralelor electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu o capacitate mai mare de 200 kW, conectate la rețelele de distribuție, sunt obligați să instaleze sisteme de transmitere a datelor cu privire la activitatea de producere în timp real și să asigure transmiterea acestor date către operatorii sistemelor de distribuție;

b) operatorii sistemelor de distribuție asigură transmiterea datelor cu privire la activitatea de producere în timp real a centralelor electrice prevăzute la lit. a), pe tehnologii de producere, către operatorul sistemului de transport;

c) operatorul sistemului de transport publică pe pagina sa web oficială datele cu privire la activitatea de producere în timp real a centralelor electrice prevăzute la lit. a), integrate cu datele aferente centralelor electrice racordate la rețeaua electrică de transport, pe tipuri de tehnologii de producere. Operatorul sistemului de transport pune la dispoziția publicului, pe pagina sa web oficială, date din istoricul cu privire la activitatea de producere a energiei electrice de către producătorii care operează centralele electrice care produc din surse regenerabile de energie.”

42. La articolele 42 și 43, sintagma „Agenția pentru Eficiență Energetică” se substituie cu sintagma „Instituția publică de suport”.

43. La articolul 45, alineatul (9) se abrogă.

44. Anexele nr. 1 și nr. 2 se abrogă.

Art. II. - (1) Guvernul:

1) în termen de 4 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) va aduce Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil în concordanță cu prezenta lege;

b) va desemna, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, comisia de licitație;

c) va publica anunțul cu privire la organizarea primei licitații pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, în conformitate cu calendarul privind organizarea procedurilor de licitații;

d) va elabora, prin intermediul comisiei de licitație și cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, documentația de licitație;

2) în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative ce nu fac obiectul prevederii pct. 1) în concordanță cu prezenta lege;

c) va aproba actele normative necesare în vederea implementării prezentei legi.

(2) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică:

a) în termen de două luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora și aproba modelul contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile, aplicabil în cazul producătorilor eligibili mari, și îl va înainta comisiei de licitație în vederea organizării licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare;

b) va aproba hotărârile necesare în vederea punerii în aplicare, începând cu 1 ianuarie 2024, a mecanismului de facturare netă prevăzut la art. 39¹ și 39²;

c) în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative de reglementare aferente procesului de confirmare a statutului de producător eligibil mic în concordanță cu prezenta lege;

d) în termen de 12 luni, va aduce actele sale normative de reglementare ce nu fac obiectul prevederilor lit. a) și b) în concordanță cu prezenta lege;

e) începând cu 1 ianuarie 2024, va iniția aplicarea mecanismului de ajustare anuală a tarifelor producătorilor de energie electrică care beneficiază de schema de sprijin stabilită până la intrarea în vigoare a Legii nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, prevăzut la art. 34 alin. (1²), în funcție de evoluția ratei de schimb a monedei naționale față de dolarul american planificată pentru anul viitor de gestiune în raport cu anul precedent de gestiune;

f) în termen de 18 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora și va aproba Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea comunităților de energie din

surse regenerabile, luând în considerare rezultatele exercițiului de evaluare stabilit la alin. (4).

(3) Primul Plan național integrat privind energia și clima, conform prevederilor art. 9 alin. (1), va fi aprobat până la 30 iunie 2024, va viza perioada de până în anul 2030 și va determina contribuția Republicii Moldova la ponderea consumului de energie din surse regenerabile în consumul final brut de energie a Comunității Energetice pentru anul 2030. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei va notifica Secretariatul Comunității Energetice cu privire la respectiva contribuție, considerată drept traiectorie indicativă.

(4) Guvernul, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și cu concursul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, efectuează o evaluare amplă a barierelor existente și a potențialului de dezvoltare a comunităților de energie din surse regenerabile la nivel național. Evaluarea va include:

a) descrierea stării lucrurilor la zi și potențialul de dezvoltare a comunităților de energie din surse regenerabile;

b) stabilirea existenței barierelor și limitărilor nejustificate în calea dezvoltării comunităților de energie din surse regenerabile;

c) modalități de integrare a grupurilor de acțiune locală, stabilite în conformitate cu Legea nr. 50/2021 cu privire la grupurile de acțiune locală;

d) propuneri și amendamente în scopul îmbunătățirii cadrului juridic național, ce vor fi utilizate la elaborarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea comunităților de energie din surse regenerabile.

(5) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, cu asistența instituției publice de suport:

a) în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor prezenta Guvernului propuneri de modificare a legislației cu incidență în domeniul energiei electrice, al promovării energiei din surse regenerabile, al urbanismului și amenajării teritoriului și al autorizării executării lucrărilor de construcție în vederea implementării procedurii de conectare la rețeaua electrică în baza unei notificări simplificate, conform art. 28 alin. (1¹). La necesitate, propunerile respective vor fi prezentate și Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică pentru a fi luate în considerare în procesul de aducere a actelor normative ale acesteia în concordanță cu prezenta lege. Procedura de notificare simplificată va viza racordarea la rețelele electrice de distribuție a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie, inclusiv a celor deținute de prosumatori, sau a centralelor electrice de producere din surse regenerabile instalate în cadrul unor proiecte demonstrative, cu o capacitate electrică unitară sau cumulată de 50 kW sau mai puțin, conform deciziei Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, cu condiția că stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice sunt menținute. Conform procedurii,

operatorul sistemului de distribuție ar putea, într-un termen de până la 7 zile lucrătoare de la înregistrarea notificării, să refuze racordarea la rețeaua electrică sau să propună un punct alternativ de racordare din motive justificate din punct de vedere tehnic sau de siguranță a funcționării rețelelor electrice. În cazul unei decizii pozitive sau în absența unei decizii a operatorului sistemului de distribuție, în termen de 30 de zile de la data depunerii notificării simplificate, centrala sau centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie urmează a fi racordate la rețea;

b) cu concursul operatorilor sistemelor de distribuție, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor prezenta Guvernului propuneri de modificare a legislației cu incidență în domeniul energiei electrice, al promovării energiei din surse regenerabile, al urbanismului și amenajării teritoriului și al autorizării executării lucrărilor de construcție în vederea creării unor platforme online, integrate cu platforma dezvoltată de instituția publică de suport conform alin. (6), cu scopul implementării procedurii de conectare la rețeaua electrică în baza unei notificări simplificate;

c) cu concursul organului central de specialitate al administrației publice pentru resurse naturale și mediu, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor prezenta Guvernului propuneri de modificare a legislației cu incidență în domeniul energiei electrice, al promovării energiei din surse regenerabile și al protecției mediului în vederea consolidării centrului unic informațional al investitorilor în domeniul eficienței energetice și energiei din surse regenerabile de pe platforma instituției publice de suport și a rolului acestuia de punct de contact ce sprijină informațional investitorii pe toată durata dezvoltării unui proiect în domeniul energiei din surse regenerabile și în procesul obținerii, după caz, a actelor permissive și a autorizărilor necesare.

(6) În termen de 18 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, instituția publică de suport creează o platformă online în vederea asigurării următoarelor:

a) facilitarea procesului de informare a investitorilor cu privire la etapele dezvoltării unui proiect în domeniul energiei din surse regenerabile;

b) facilitarea dialogului dintre investitori, autorități și instituțiile relevante în procesul de dezvoltare a proiectelor în domeniul energiei din surse regenerabile și de obținere a actelor permissive și autorizărilor necesare;

c) implementarea mecanismului de notificare simplificată, prevăzut la art. 28 alin. (1¹).

(7) Prevederile art. 26¹ alin. (5) lit. a)-c) se aplică doar pentru instalațiile care încep să funcționeze sau care au fost adaptate/convertite la utilizarea combustibililor din biomasă începând cu 25 decembrie 2024.

(8) În vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile în economia națională în scopul încălzirii și răcirii, conform art. 26³ alin. (1):

a) ponderea energiei din surse regenerabile utilizate pentru încălzire și răcire va fi majorată cu 1,1 puncte procentuale, ca medie anuală calculată pentru perioadele 2023-2025 și 2026-2030, având ca valoare de referință ponderea energiei din surse

regenerabile pentru încălzire și răcire în anul 2020;

b) în cazul în care ponderea energiei din surse regenerabile utilizate pentru încălzire și răcire este mai mare de 60%, se consideră că această pondere îndeplinește creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu lit. a);

c) în cazul în care ponderea energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire este cuprinsă în intervalul 50%-60%, se consideră că această pondere îndeplinește jumătate din creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu lit. a).

(9) În vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile și a utilizării căldurii și frigului reziduale în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, conform prevederilor art. 26³ alin. (2):

a) ponderea energiei din surse regenerabile și/sau a căldurii și frigului reziduale utilizate în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire va fi majorată cu cel puțin un punct procentual, ca medie anuală calculată pentru perioadele 2023-2025 și 2026-2030, având ca valoare de referință ponderea utilizării acestora în anul 2020, exprimată în termeni de pondere a consumului final de energie în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire;

b) în cazul în care ponderea energiei din surse regenerabile și/sau a căldurii și frigului reziduale utilizate în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire este mai mare de 60%, se consideră că această pondere îndeplinește creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu lit. a).

(10) În vederea implementării prevederilor art. 26⁴ alin. (4) și stabilirii unor măsuri de înlocuire a instalațiilor de încălzire pe bază de combustibili fosili, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, cu concursul instituției publice de suport și al Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, în funcție de competențele deținute, vor întocmi un inventar al instalațiilor de încălzire pe bază de combustibili fosili. Părți obligate cu raportarea informațiilor deținute sunt:

a) autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, prin intermediul managerilor energetici raionali și, după caz, locali - pentru informațiile cu privire la instalațiile de încălzire pe bază de cărbune (cazane, sobe) instalate în cadrul clădirilor publice;

b) operatorii sistemelor de distribuție și furnizorii de gaze naturale - pentru informațiile cu privire la instalațiile de încălzire pe bază de gaze naturale (cazane), instalate în cadrul clădirilor publice și clădirilor de locuit, la nivel de bloc locativ sau grup de astfel de clădiri și la nivel de bloc locativ în cadrul cărora toate locuințele dispun de cazane individuale ce funcționează pe bază de gaze naturale.

(11) În vederea implementării prevederilor art. 26⁵ alin. (4) lit. c) și alin. (6):

a) unitățile termoelectrice care gestionează sisteme de alimentare centralizată cu

energie termică și/sau de răcire care nu corespund criteriilor stabilite față de un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor elabora și aproba planuri de măsuri pentru îmbunătățirea performanțelor sistemelor gestionate, astfel ca, până la 31 decembrie 2029, acestea să corespundă criteriilor stabilite față de un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire;

b) unitatea termoelectrică actualizează planul de măsuri o dată la 4 ani sau mai frecvent, în cazul în care anumiți factori luați în considerare la elaborarea componentelor menționate la art. 26⁵ alin. (7) se modifică într-o măsură care afectează performanța scontată a sistemului.

(12) În vederea implementării prevederilor art. 26⁷ alin.(1), la stabilirea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în sectorul transporturi, Guvernul ia în considerare următoarele:

a) ponderea biocarburanților și a biolichidelor, precum și a combustibililor din biomasă consumați în transporturi, produși din culturi alimentare și furajere, în consumul final de energie în sectorul transporturilor rutiere și al transporturilor feroviare este limitată la 2%;

b) ponderea biocarburanților și a biogazului produși din ulei de gătit uzat și grăsimi animale este limitată la 1,7%;

c) ponderea biocarburanților avansați și a biogazului produși din materia primă specificată în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile este de cel puțin 1% în 2025 și de 3,5% în 2030;

d) ponderea biocarburanților, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere care prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor este de 0% până în anul 2030, cu luarea în considerare a excepției stabilite la art. 26⁷ alin. (1) lit. d).

(13) În vederea aplicării principiilor de maximă transparență și eficiență, precum și pentru asigurarea unei predictibilități la implementarea schemelor de sprijin, conform art. 34, Guvernul:

a) publică un calendar indicativ cu privire la organizarea procedurilor de licitație pentru următorii 3-5 ani, cu respectarea conținutului și a informațiilor stabilite la art. 34 alin. (9). Calendarul este actualizat anual sau, dacă este necesar, mai frecvent pentru a reflecta modificările în planificarea organizării licitațiilor, cauzate de factori obiectivi, pentru a ține cont de evoluțiile pieței sau pentru a actualiza bugetul/costul estimat al sprijinului financiar oferit producătorilor eligibili;

b) efectuează o evaluare a eficacității schemei de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile și a efectelor majore asupra diferitor grupuri de consumatori finali și asupra investițiilor în domeniu, în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (10), cel puțin o dată la cinci ani, și o publică pe pagina sa web oficială.

(14) Producătorii de energie electrică care beneficiază de schema de sprijin stabilită până la data intrării în vigoare a Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile pot reveni în grupul de echilibrare al furnizorului central de energie electrică, în conformitate cu art. 34 alin. (1³), în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cu condiția că nu au renunțat la statutul conferit în baza schemei de sprijin stabilite anterior și vând energia electrică produsă din surse regenerabile furnizorului central de energie electrică până la expirarea termenului pentru care i se oferă sprijinul.

(15) Prin derogare de la art. 37 alin. (1¹), în vederea susținerii eforturilor de dezvoltare a proiectelor de generare a energiei electrice din surse regenerabile în conformitate cu cotele maxime de capacitate aprobate de Guvern, precum și ținând cont de condițiile de forță majoră la care au fost expuși producătorii eligibili al căror statut a fost confirmat în anul 2020, neimputabile acestora, termenul stabilit pentru construcția centralei electrice se prelungește cu 24 de luni. Prelungirea termenului de construcție implică majorarea, cu aceeași perioadă, a termenului impus în legătură cu cerințele față de vechimea centralei electrice și a echipamentului aferent, după cum este stabilit la art. 37 alin. (2).

(16) Prin derogare de la art. 37 alin. (3), până la expirarea noului termen stabilit conform alin. (15) din prezentul articol, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică nu va retrage statutul de producător eligibil producătorilor cărora acesta le-a fost confirmat în anul 2020.

(17) În vederea promovării generării distribuite, a încurajării investițiilor în capacități mici de generare a energiei electrice din surse regenerabile și a integrării acestora în piața energiei electrice:

a) până la data de 31 decembrie 2023, furnizorii serviciului universal încheie contracte pentru aplicarea mecanismului de contorizare netă, în limitele capacității stabilite, în baza deciziilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică aprobate până la intrarea în vigoare a prezentei legi;

b) începând cu 1 ianuarie 2024, consumatorii finali, inclusiv beneficiarii mecanismului de contorizare netă, pot întreprinde acțiunile necesare în vederea obținerii calității de prosumator de energie electrică din surse regenerabile în condițiile prezentei legi;

c) începând cu 1 ianuarie 2024, consumatorii finali care locuiesc în blocuri locative pot întreprinde acțiunile necesare în vederea obținerii calității de prosumatori de energie electrică din surse regenerabile conform art. 39¹ alin. (5);

d) în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, consumatorii finali din cadrul blocurilor locative organizați în asociații de proprietari în condominiu pot întreprinde acțiunile necesare în vederea obținerii calității de prosumatori de energie electrică din surse regenerabile care acționează în mod colectiv;

e) mecanismul de contorizare netă a energiei electrice, conform art. 39, este aplicat până la 31 decembrie 2027. La 1 ianuarie 2028, toți beneficiarii mecanismului de

contorizare netă devin prosumatori de energie electrică din surse regenerabile, cu obligația instalării, pe cheltuiala proprie, către 31 decembrie 2028, a echipamentelor de măsurare care să îndeplinească cerințele stabilite la art. 39¹ alin. (1) lit. d) sau după caz, e). În cazurile în care este necesară înlocuirea echipamentelor de măsurare respective, furnizorul de energie electrică estimează lunar soldul monetar al fiecărui prosumator de energie electrică din surse regenerabile în baza datelor cu privire la generare și consum caracteristice unui grup extins de prosumatori similari, dar nu pentru mai mult decât perioada oferită de 12 luni. La expirarea acestei perioade, în cazul neîndeplinirii obligației stabilite în prezenta literă, beneficiarii mecanismului de contorizare netă își pierd calitatea de prosumator. Operatorii sistemelor de distribuție notifică prosumatorii respectivi cu privire la obligația de instalare a echipamentelor de măsurare corespunzătoare;

[Art.II al.(17), lit.e) modificată prin LP37 din 29.02.24, MO108-110/22.03.24 art.169; în vigoare 22.03.24]

f) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, începând cu 1 ianuarie 2024, evaluează impactul prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile asupra sustenabilității financiare a operatorului sistemului de distribuție, urmărind în același timp maximizarea sprijinului pentru rețeaua electrică de distribuție prin promovarea producerii energiei electrice mai aproape de locul de consum, pe de o parte, și excluderea subvenționării încrucișate între utilizatorii de sistem, recuperarea costurilor suportate de operatorii sistemelor de distribuție în legătură cu dezvoltarea, întreținerea și exploatarea rețelelor electrice de distribuție, pe de altă parte. Rezultatele analizei de impact sunt publicate pe pagina web oficială a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică;

g) consumatorii finali beneficiari ai mecanismului de contorizare netă - în cazul majorării capacității instalate a centralei electrice peste limita de 200 kW, sau prosumatorii - în cazul majorării capacității centralei electrice peste limita stabilită de Guvern, în conformitate cu art. 10 lit. e¹), își pierd statutul de beneficiari ai schemei de sprijin.

(18) Deținătorii centralelor electrice care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, nu corespund cerințelor stabilite la art. 40 alin. (2) și nu asigură transmiterea în regim real a datelor cu privire la activitatea de producere a centralei electrice urmează să le doteze cu echipamentul necesar în termen de 24 de luni, având sistemele de comunicație compatibile cu cele ale operatorului sistemului de distribuție la ale cărui rețele este racordată centrala. Operatorii de sistem notifică deținătorii de centrale electrice despre obligația respectivă în timp util.

(19) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor articolului I punctul 39 partea ce abrogă alineatul (6) de la articolul 39, care intră în vigoare la 1 ianuarie 2024.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI Igor GROSU

Nr. 331. Chișinău, 9 noiembrie 2023.